

TORSDAG 16 FEBRUARI. NR 7/2017

Kärlek är inte champagne, det är kaffe

Sidan 6

Trodde hon visste vad cancer är

Sidan 8

Toves konst blev en kuliss

Sidan 13

Gospelflöde

Sidan 7

► **DENNA VECKA:** INSTICK TILL KRISTINESTAD • LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Kyrkostyrelsen vill se vad du gör i församlingen

Församlingarna förväntas samla in uppgifter om frivilligarbetarnas insatser.

Nya rapporteringsrutiner ska ge färskare statistik.

SIDAN 4

Tron kom när Estland blev fritt

Sidan 2

Missnöje kring herdeval i Vasa

Sidan 5

Musik når längre in i hjärtat än en predikan

Sidan 12

Vi firar för att inte frukta det främmande

Sidan 20

LEDARE MAY WIKSTRÖM

När lärjungen blev en kund

DET FINNS en nästintill oöverkomlig utmaning i kyrkans brottning med att komma tillrätta i sin nutida kontext. Vid sidan av de teologiska på-ytan-debatterna har det löpt en bedräglig underström i kyrkan ända sedan kej-sar Konstantin med sin välvilja mot kristendomen lade grunderna för den som stats-religion i det romerska riket. Kyrkan blev, med eller mot sin vilja, organiserad.

Institutionaliseringen hade därigenom fått sitt fäste, och kyrkan har sedan dess balanserat vidare mellan att vara trosföretag och organisation.

OCH JOVISST – det är självklart att en trovärdig kyrka varken kan eller får sätta sig över de regler som styr i samhället i övrigt. Vem av oss vill tillbaka till medeltiden? Den som det i backspegeln sett till och med var lutherskt att protestera mot. Protestanterna lever i en kyrka som har omfamnat förändringen, *embrace change*, som det heter på progressivt företagspråk. Det borde vara en tankeställare för de röster som vill bita sig fast i mönster som hör mera samman med samhällsordningar och könsroller och som inte har sitt centrum i trons hjärta. Förändring pågår ständigt. Måste göra det. Men vad ska förändras?

I skuggan av de teologiska slagen verkar det som om de långsamma och mera lömska förändringarna inte ifrågasätts. Hur är det till exempel med byråkratiseringen? Och vilken är kyrkans självbild, i förhållande till andra institutioner i det finländska samhället. Är det ett mål i sig att vara och uppfattas som en institution?

FRÅGAN infinner sig osökt när församlingarna (anställda) nu förväntas räkna aktiviteten hos de icke anställda i församlingen. Siffrorna ska sedan tummas en gång till på centralt kyrkligt håll av ytterligare några anställda för att slutpaketernas som statistik för att ... ”det är på kyrkans ansvar som offentlig aktör att förmedla information om sin verksamhet till församlingarna, samhället och sina samarbetspartners”, enligt motive-ringen på nyhetsplats i denna tidning.

Församlingarna ska alltså betjänas bättre i och med att de nu har någon som berättar för dem vad de gör.

TANKEN ÄR säkert god. Och med lika god vilja hittar man i ärlighetens namn också hyfsade motiveringar till att det kan vara riktigt trevligt med statistik över ”engagemanget”.

Ätminstone ger det oss medier något att skriva om då och då. Trots det skorrar det illa. Vi har kommit långt bort från den enkla nasaréens uppdrag att dra ut på vägarna för att berätta om Gud och vid behov använda ord för detta. Ja, visst ska kyrkan fungera i takt i ett modernt samhälle. Men rakt ur ett lekmanahjärta bubblar en enkel protest: Vi är inte kunder i kyrkan. Församlingen är inget företag. Vi vill inte vara föremål som ska ”engageras”, än mindre räknas. Inled oss inte heller i frestelsen att ”betjänas”.

Vi vill tro, hoppas, älska och verka i en brokig gemenskap som vill detsamma.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: JANNE KÜTIMAA

”För tio år sedan bestämde jag att det skulle bli Gud först och jag sedan.”

Om att fylla ett tomt rum

– Tänk att jag får ha en relation till Gud i ett postsovetiskt, sekulariserat Estland – det är nåd. Det betyder också att jag måste ge något tillbaka. Kärlek, säger Janne Kütimaa, som bor i Tallinn och på Åland.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Janne Kütimaa står och väntar på mig i båthamnen i Tallinn, jag känner genast igen leendet och de svallande lockarna. Vi stiger in i hennes bil – ett bönesvar – och åker till ett kafé strax utanför kärncentrum. På vägen ut från parkeringen räcker hon en ekumenisk broschyr om Guds kärlek till parkeringsvakten. Han ser glad ut, kanske är det första gången den dagen någon talar om annat än växelpengar med honom.

– För tio år sedan bestämde jag att det skulle bli Gud först och jag sedan. Det var inget lätt val, men det är det viktigaste jag gjort i hela mitt liv. Det har inte varit ett lätt liv, men jag har sett hur Gud lett mig framåt, öppnat dörrar när det behövs och stängt andra. De tio senaste åren har varit helt annorlunda än de tidigare trettio, säger hon.

Janne Kütimaa är kontaktperson för Finlands Svenska Adventkyrka i Mariehamn. En vecka per månad bor hon på Åland, två veckor i Tallinn och en vecka i Tartu, där hon studerar teologi vid baptisthögskolan – de har en egen linje för adventister.

Berättelsen om hennes livsväg börjar kanske med en tavla vid husaltaret som stod intill teven i hennes pappas barndomshem.

– Min pappa tillhör setofolket som härstammar från sydöstra Estland, och i deras tradition har man ett husaltare i hemmet. Jag minns att jag tittade på bilden på en kvinna som knäböjde vid ett

kors oftare än jag tittade på teve.

Hon gick inte i söndagsskola och ingen berättade något om kristen tro för henne.

– Men vet du – man får *aningar*.

När det var åskväder samlade hennes farmor henne och kusinerna och tog fram en ortodox bönbok.

– Farmor sa: Kom hit barn, det är åska och nu ska vi be. Där satt hon och läste, och det var första gången jag kände att nu står vi inför någon annans ansikte.

När hon var kring tolv år såg hon dammpartiklarna som virvlade i luften och fångades av solljuset, och tänkte: Är det någon som ser på vår värld på samma sätt som jag ser på dem?

När Estland blev självständigt år 1991 öppnades kyrkdörrarna och en god vän bad henne följa med till adventkyrkans söndagsskola. Ett år senare, då hon var sexton, blev hon döpt.

– Jag visste inget om olika kyrkor, jag hade inte jämfört dem och bestämt mig för just Adventkyrkan. Men det fanns ett tomt rum i mitt liv som behövde fyllas, och det blev fyllt där.

Det var först senare, under studietiden i Åbo, som hon kom till att hon i tiden valt den kyrka som verkligen var rätt för henne.

Hur Kökar blev hjärtats hem

Som ung vuxen läste hon svenska på Kronoby folkhögskola i ett år. När året var slut ville hon gärna stanna i Finland

översommaren, sökte sommarjobb, och landade på Antons gästhem på Kökar.

– Som storstad flicka tyckte jag ju att det var hemskt, det kändes så smått. Men efter den sommaren stod jag på Hammöklippan och tänkte: hit kommer jag att återvända.

Det gjorde hon. Hon säger att hon inte skulle vara den hon är i dag utan män-niskorna på Kökar och deras tillit till henne. De lät henne göra saker, prova på. Köra motorbåt, till exempel.

– Jag hittade någon slags plats i världen där, och den var inte bara fysisk. Jag kände Guds tillit till mig i den tystnad som jag först var så rädd för. Det var på Kökar som jag sakta men säkert fick en början på en personlig relation till Gud. Senare jobbade hon i många år vid

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Sofia Torvalds

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: pre-numeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.
Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

SAS i Tallinn och vid den kristna radio-kanalen i Estland. Men hon åkte alltid till Kökar för att varva ner.

– Inget annat ställe dög! Där har jag lyft av mig mina bördor. Det har varit en slags pilgrimsvandring.

Dessutom, menar hon, är Kökar ett ställe där du inte kan känna dig ensam – åtminstone inte om somrarna.

– Kökar är en liten klippa i havet, men hela världen kommer dit. Så var det förr, och så är det än i dag.

År 2013 blev hon tjänstledig från jobbet som radioredaktör i Tallinn och åkte till Mariehamn för att skriva en bok om Åland – den har förresten valts till årets bok 2016 av Tallinns största bokhandel.

– Där fick jag frågan om jag ville jobba för Adventkyrkan på deltid. Jag bad

JANNE KÜTIMAA har två hem, ett i Tallinn och ett i Mariehamn. Mellan dem pendlar hon varje månad. – Jag har tänkt att jag inte kan pendla så här, jag borde bestämma mig! Men Gud får visa mig vägen vidare.

för saken. Ganska snabbt kände jag att svaret måste vara ett ”ja”.

Bad om en bil i tre år

Just nu lever hon ett ”tvålandsliv” och lär känna det fasta Åland som ansvarig för Adventkyrkans verksamhet på Åland. Hon har varit innerligt trött på att resa.

– Min kropp började ge upp, men sen gav Gud mig en bil.

I tre år bad hon och församlingen om en bil – det är nämligen ganska knepigt att ta sig fram till församlingsmedlemmarna på Åland om man bara kan åka buss. I somras besökte en vän till en vän henne i Tallinn.

– Har du ingen bil? frågade kvinnan. Jag sa att jag bett om en i tre år, och jag tror att när Gud ser att jag verkligen be-

höver en bil, inte bara vill ha en, då kommer jag att få en. Och då sa hon: Men vi har bett i två månader att vi ska få veta vem vi ska ge vår gamla bil till!

Den kvällen stod bilen på gården.

– I en månad gick jag varje morgon till fönstret och tittade på den: Är det saga eller verklighet? Är det faktiskt min bil? Jag är så tacksam.

– För varje sådan gåva får man också en ny uppgift: att skjutsa någon, eller att hjälpa någon. Jag utgår från att det är Guds bil.

Bilen har stärkt hennes tro på bön.

– När Gud ger mig en så praktisk och världslig sak som en bil, hur mycket mer kan han inte ge av annat till dem som ber? Så jag ser hoppfullt på alla våra bönemän.

JANNE KÜTIMAA

JOBBAR DELTID FÖR ADVENTKYRKAN PÅ ÅLAND OCH STUDERAR TEOLOGI I TARTU.

KLARAR SIG PÅ ÅTTA SPRÅK. HAR STUDERAT NORDISKA SPRÅK VID ÅBO AKADEMI.

ÄR AKTUELL MED EN BOK OM ÅLAND SOM BLIVIT EN FÖRSÄLJNINGSRAMGÅNG I ESTLAND, ”MINU AHVENAMAA”. PLANERAR EN ÖVERSÄTTNING TILL SVENSKA.

3 FRÅGOR TILL

Clas Abrahamsson

I framtida kyrkoherdeval ska alla som söker en kyrkoherdetjänst intervjuas av domkapitlet. De första valen som förändringen gäller är valen i församlingarna i Mariehamn och Hangö.

Varför denna förändring?
– Vi har diskuterat frågan många gånger och tänkt att vi borde göra så. Det

finns vissa fördelar med ett sådant system, och nu ville vi göra slag i saken. Det är bra för att alla behandlas lika och för att kandidaterna eventuellt har möjlighet att framföra sådant som inte kommer fram i pappren om deras meriter. Vi har också möjlighet att ställa till-

läggsfrågor. Så det är bra för alla parter, säger notarie **Clas Abrahamsson** vid domkapitlet.

I tidigare indirekta kyrkoherdeval har församlingråden intervjuat kandidaterna. Kvarstår de intervjuerna?

– Så har det varit, och för-

samlingsråden vill ju säkert träffa dem ändå, i ett senare skede av valprocessen. Men våra intervjuer görs alltså då vi ska bedöma kandidaternas behörighet och ställa dem i församlingsrum.

Det här är alltså en bedömning som ni tidigare

re gjort bara på basis av papper?

– Ja. Det här beslutet har inget att göra med församlingarna i Mariehamn eller Hangö, vi misstror inte deras kompetens på något vis. Den här förändringen är något vi tänkt på länge, och nu kommit till skott med.

■ SOFIA TORVALDS

Frivilliga räknas i kyrkans statistik

STATISTIK. Från årsskiftet ska församlingarna rapportera sina aktiviteter veckovis till kyrkostyrelsen. Nytt är att också de frivilligas insatser ska bokföras.

TEXT OCH ARKIVFOTO: JOHAN SANDBERG

Uppgifterna om antalet deltagare under gudstjänster och andra verksamheter som församlingen ordnar har hittills rapporterats till kyrkostyrelsen en gång i året. Vanligtvis har det fallit på kyrkoherden att göra sammanställningen vid årsskiftet.

– I och med att församlingarna rapporterar kontinuerligt blir statistiken mer tillförlitlig. Man gör rapporten medan tillställningen i församlingen är i färskt minne, säger statistikexpert **Tuomo Halmeenmäki** vid kyrkostyrelsen.

Det handlar i första hand om gudstjänster, läger, utfärder och andra församlingsevenemang. Men också dop, begravningar och vigslar räknas. Liksom också varje kontakt en församlingsanställd har.

– Det betyder att jag ska räkna varje gång jag samtalar med en människa på stan och samtalet berör personens liv, säger **Lars-Johan Sandvik**, kyrkoherde i Nykarleby.

Statistiken frågar också efter temat för samtalet. Handlade det om själavård, depression eller något annat? Men vem man samtalat med frågar statistiken inte efter.

En annan nyhet i reformen är att kyrkostyrelsen också samlar in statistik över den verksamhet och de grupper lekmän leder.

– I princip ska också samtal och kontakter som de frivilliga medarbetarna har bokföras, säger Halmeenmäki.

De frivilliga kommer ändå inte åt att fylla i uppgifterna i dataprogrammet. De ska i stället meddela uppgifterna till en kontaktperson bland de anställda.

– Vi har inte utsett någon kontaktperson, säger Sandvik. Vi har så pass bra koll på våra grupper att vi anser att det inte behövs.

KYRKVAKTMÄSTAREN RÄKNAR antalet gudstjänstbesökare och kan nu meddela det genast via sin telefon till datorn.

Varför är det viktigt att de frivilliga syns i statistiken?

– De frivilliga gör en stor arbetsinsats i kyrkan och vi vill göra den synliga-re, säger Halmeenmäki.

Finns det någon risk att man utnyttjar informationen att minska antalet anställda?

– Det har jag svårt att tro. Tvärtom visar många frivilligarbetare på att de anställda lyckats bra i sitt arbete.

Även om reformen ifrågasatts i församlingarna har uppgifterna flödat in till kyrkostyrelsen under januari.

Ur statistiken kan Halmeenmäki utläsa att det i januari ordnades 2 800 gudstjänster runt om i Finland och att de samlade 145 000 besökare. Det gjordes 45 000 församlingskontakter. Av dessa stod diakoniarbetarna för 23 000 och prästerna för 15 000. Statistiken visar att församlingarnas frivilligarbetare var involverade i 1 700 kontakter.

– Statistiken för januari är inte komplett. Den uppdateras varterfter uppgifter kommer in. Uppgifterna från tio församlingar som ännu inte uppdaterat sina bokningsprogram saknas, säger Halmeenmäki.

Systemet bygger på att de församlingsanställda för in uppgifterna som efterfrågas i bokningsprogrammet. Det kan man göra genast tillställningen är slut.

– Kyrkvaktmästaren kan gå in i programmet och mata in antalet besökare från sin telefon genast efter gudstjänstens slut, säger Sandvik.

Det finns enstaka små församlingar som saknar bokningsprogram. För dem finns blanketter att fylla i.

– I en del församlingar ifrågasattes reformen eftersom man är rädda för att den ska orsaka mer arbete, säger Halmeenmäki. Avsikten är ändå att arbetsmängden ska vara densamma, den bara fördelas på fler personer.

Också i Nykarleby möttes reformen av skepsis.

– Det lät jobbigt till en början, säger Sandvik. Men det går ganska behändigt att fylla i uppgifterna via bokningsprogrammet Katrina.

All statistik behöver man inte rapportera varje vecka. En del kan man göra månadsvis eller terminsvis.

Ändå kräver reformen en tilläggsresurs i Nykarleby.

TUOMO HALMEENMÄKI.
FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

– Det finns vissa uppgifter som diakoniarbetarna inte kan mata in i Katrina, säger Sandvik. För att det ska lyckas måste vi köpa ett tillägg till programmet.

Sandvik har noterat att minnesstunder och kaffeservering som följt efter dop numera kan bokföras.

– Minnesstund och kaffeservering

UTNÄMNING ETIOPIEN

Yigezu leder etiopisk kyrka

Världens största Lutherska kyrka, Mekane Yesus-kyrkan i Etiopien, har fått ny ledare. I januari valdes pastor **Yonas Yigezu** till president för den. Yigezu har tidigare lett kyrkans evangelisationsarbete åren 1997–2003 och han tar över efter **Wakseyoum Idossa**, som slutfört sina två mandatperioder som kyrkopresident. Yigezu har besökt Finland flera gånger. Han samarbetar med Finska Missionssällskapet för att hjälpa utstötta och diskriminerade folk genom församlings- och evangelisationsarbete.

UTNÄMNING ESTLAND

Göransson fick förtjänsttecken

Estlands president **Kersti Kaljulaid** har beslutat ge **Patrik Göransson**, kyrkoherde i S:t Mikael's Församling i Reval/Tallinn, den estniska orden Vitstjärnan i klass V för förtjänstfulla insatser i Estland. I motiveringen till beslutet kan man läsa att Patrik Göransson, som är kyrkoherde i Svenska S:t Mikael's församlingen i Tallinn, aktivt har bidragit till att främja och bevara den estlandssvenska kulturen. Tack vare hans insatser har S:t Mikael's kyrka bland annat kunnat bygga om källarvåningen och öppna ett kyrkomuseum.

NEKANDE VISUM

Allmosor duger inte

Finlands ambassad i Hanoi har förkastat sex visumansökningar av buddhistiska munkar. Orsak: De allmosor munkarna lever på anses inte vara en tillräckligt stabil inkomst för att de ska få komma till Finland. Munkarna ville resa till Åbo för att jobba på buddhistklostret där. "Det är Utrikesministeriets skyldighet att förstå vad en buddhistisk munk är för en person och vad han tänker göra i Åbo. En buddhistisk munk lever sin religion, han lever av allmosor och är inget socialfall", kommenterar ÅU på ledarplats.

Forslund missnöjd med rangordning

KYRKOHERDEVAL. Mikael Forslund, en av kandidaterna i kyrkoherdevalet i Vasa svenska församling, är missnöjd med domkapitlets bedömning av de sökandes meriter.

TEXT: SOFIA TORVALDS
FOTO: JOHAN SANDBERG / ARKIVBILD

Domkapitlet har rangordnat tre kandidater i kyrkoherdevalet i Vasa svenska församling. I första förslagsrum ställs Ann-Mari Audas-Willman i Solf församling, i andra Mats Björklund, som är kyrkoherde i Petalax och Bergö församlingar och i tredje Mikael Forslund, som är kaplan i Vasa svenska församling.

Men Mikael Forslund har kommit med en begäran om omprövning. Domkapitlet tog ställning till hans begäran vid sitt möte förra veckan, och beslöt att inte ändra på ordningsföljden.

– Jag ifrågasätter att mina tjänsteår och min arbets erfarenhet som kyrkoherde inte fått större tyngd i domkapitlets bedömning av de sökande, säger Forslund.

Forslund har tidigare verkat som tf kyrkoherde i Houtskär och Iniö församlingar och som kyrkoherde i Munsala församling.

Notarie Clas Abrahamsson vid domkapitlet säger att domkapitlet nu behandlat Forslunds begäran, men att det inte betyder att frågan är färdigbehandlad.

Mikael Forslund kan alltså välja att gå vidare med processen?

– Ja. Först gör man en begäran om omprövning, som innebär att man ber att det organ som fattat beslutet ändrar sitt beslut. Är man inte nöjd med det kan man göra ett besvär, som går till förvaltningsdomstolen.

Domkapitlet behandlade Forslunds begäran på tisdagen för en dryg vecka sedan, och besvärstiden på trettio dagar börjar löpa från den dagen då parterna fått del av beslutet.

Mikael Forslund meddelar

MIKAEL FORSLUND anser att hans tjänsteår och arbetserfarenhet borde ha vägt tyngre då domkapitlet rangordnade kandidaterna i kyrkoherdevalet i Vasa svenska församling.

att han inte bestämt sig om han går vidare och lämnar in ett besvär.

Medlemmarna röstar

Besvärstiden måste gå ut innan domkapitlet kan fatta beslut om när valet kan ordnas.

– Om ett besvär går till förvaltningsdomstolen kan vi

få vänta ganska länge innan det blir val, säger Clas Abrahamsson.

Men oberoende av hur domkapitlet rangordnat kandidaterna kan de rösterberättigade, det vill säga församlingsmedlemmarna, rösta på precis den kandidat de vill.

– Den dagen då rösterna räknas är det bara rösterna som räknas, poängterar Abrahamsson.

”Församlingsborna ska välja den person de tycker passar bäst.”
Clas Abrahamsson

Har domkapitlets rangordning då någon betydelse?

– Den säger något om de formella meriter en person har, och om den bedömning domkapitlet gjort utgående från pappren. Men den säger inte nödvändigtvis så mycket om kandidatens personlighet och om hur den personen skulle passa in just den församlingen. Församlingsborna ska välja den person de tycker passar bäst, säger notarie Clas Abrahamsson.

Österbottens Tidning var först med nyheten om att en begäran om omprövning lämnats in.

”Det viktigaste är det som sker i församlingen, inte hur det bokförs.”

Lars-Johan Sandvik

är privat verksamhet, men nu kan vi räkna det som besök av präst. Tidigare har vi endast kunnat räkna jordfästningen och dopet.

Varför är då statistiken så viktig?

– Det är på kyrkans ansvar att som en offentlig aktör förmedla information om sin verksamhet till församlingarna, samhället och sina samarbetspartner, säger Tuomo Halmeenmäki. Genom den här reformen vill vi förbättra vår betjäning av församlingarna och andra som använder statistiken.

Det gäller alltså för kyrkostyrelsen att motivera församlingarna att föra statistik.

– Det ligger i församlingarnas eget intresse att göra ett gott arbete. De har själva nytta av statistiken och dessutom blir deras arbete synligt, säger Halmeenmäki.

– Det är för tidigt att bedöma värdet av reformen, säger Sandvik. På protesterets kyrkoherdekonferens blev det sagt att det viktigaste är det som sker i församlingen, inte hur det bokförs.

Statistiken publiceras under året på webbadressen www.kirkontilastot.fi

ANSVAR SVENSKA

Pixneklinken erbjuder faktiskt en sådan service på svenska som inte erbjuds någon annanstans.

Stig Nygård vill i en ledare i Vasabladet att fler kommuner tar ansvar för Pixneklinken.

**KOM MED TILL
HOLLAND OCH
TULPANERNA 2-10.5.2017**

Amsterdam, Keukenhof, Nordsjövalen

Närm.info och anm.:

Catharina Hindrén 0503281209

Arr. **WIKSTRÖMS BUSSTRAFIK Ab**

www.wikstromsbustrafik.fi

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- Alla sorters möbler, oberoende av skick

- Annat gammalt lösöre och hela dödsbon.

Kontant betalning
Varorna avhämtas.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

KAARTOS

Båt &

Snöskotersafari
Ove 050-530 8062,
Björkö

Turer i Kvarkens natur-
världsarv. Med båt eller
skoter, sommar
som vinter.

Jag föll för hans magmuskler

KÄRLEK. Kan kärlek vara något så oromantiskt som att bara stanna? Det tror Karin Erlandsson när hon ser på sitt och maken Fredriks liv tillsammans.

TEXT: KARIN ERLANDSSON

ÅR 1994 var jag som sextonåringar är mest, och jag var väldigt mycket oksyst. Jag övade på tomater, för det stod i ungdomstidningen Frida att det var bra att öva kyssar på just tomater. Jag hade alltid en känsla av att det inte riktigt var samma sak.

I slutet av sommaren deltog jag som vanligt i Kyrkans ungdoms stora familjeläger i Pieksämäki. Deltagarna kom från hela Borgå stift, också, till exempel, från Åland.

Då man är sexton och befinner sig på ett kristet familjeläger, är det inte, kan jag avslöja, lovsången som är viktigast. Vem man står bredvid under lovsången är betydligt viktigare. Särskilt om han heter Simon och har lägreets läckraste solbränna.

SIMON VAR lägreets snyggaste kille. Dessutom var hans föräldrar missionärer, och sånt smällde högt i de här kretsarna. Simon var brunbränd, hade lockigt hår, var lite blyg och kunde spela volleyboll. Å herregud (fast det sa vi inte).

Simons kompis hette Fredrik. Han spelade gitarr. Mycket mer än så noterade vi inte angående Simons kompis.

Men så kom den där eftermiddagen då vi, ett större gäng fnittrande flickor, fick för oss att känna på Simons magmuskler. Vi gick fram till Simon (och Simons kompis, men honom såg vi knappt) på volleybollplanen och framförde vårt ärende.

- Vi vill känna på dina magmuskler.

Då, i en eufori av helighet blandad med undertryckt och samtidigt uppvaknande sexualitet, kändes det logiskt.

Så vi, en grupp på sju fnittrande tjejer, kände på Simons magmuskler.

JAG KAN inte minnas att det var något speciellt med Simons magmuskler, men det kan hända jag missminner mig. Det som hände efteråt satte agendan för resten av mitt liv.

För att vara artiga ville vi, sju fnittrande tjejer, också känna på Simons bleksiktiga kompis magmuskler.

Det var nu det magiska hände.

Simons oansenliga kompis hade betydligt mer imponerande magmuskler än Simon.

Hm, tänkte jag. Var det Fredrik han hette?

I år har vi varit gifta i nitton år.

JAG ANTAR att jag borde veta vad kärlek är.

Vet någon det?

Vi gifte oss då vi var 20 år. Jag är skrynkelfri och glad på alla bröllopbilder, men o du milde, vi var ju barn. Det har funnits perioder då jag känt skam för att vi gifte oss så tidigt, någonslags ruelle över det huvudlösa och

KARIN OCH Fredrik var 20 år gamla när de gifte sig. I dagens text förfasar sig Karin över hur unga de var.

”Så mycket hade vi vid det laget listat ut att kärlek inte var champagne, det var kaffe.”
Karin Erlandsson

vanvettiga i att veta så lite och ändå satsa allt.

Kan man satsa allt om man inte förstär innebörden av allt?

TILL TIOÅRIG bröllopsgåva köpte vi en kaffekokare åt oss själva. Så mycket hade vi vid det laget listat ut att kärlek inte var champagne, det var kaffe. Kärlek var inte resor till Paris, utan måndagsmorgnar då gott kaffe fick oss att fungera.

Snart har jag varit gift hälften av mitt liv.

Vid det här laget känner jag om inte stolthet, ändå en viss tillfredsställelse över att vi fortfarande är gifta. Det är ändå ganska bra jobbat.

För det har inte varit lätt.

Det har varit depressioner, nästan otrohet (hur definierar man?), missfall, sekundär barnlöshet, utmattningar och gräl som pågått flera dygn.

Vid det här laget tror jag att kärlek är något så oromantiskt som att stanna.

Att fortsätta vara varandras viktigaste människor, att inte vara riktigt lycklig förrän man fått dela glädjen, att inte vara riktigt ledsen förrän man gråtit tillsammans. Att resa sig gång på gång och

hjälpa varandra skrapa ihop smulorna.

Att koka kaffe åt varandra på måndag morgon.

OCH SÅ är det där livet man delar, den där vardagen med grötklad på vaxduken som verkligen borde bytas ut, vessastädningen som tar tre minuter för mig och femton för honom, den halvdana dammsugning, räkningarna i plåtburken, de många tv-serierna, citaten som bara vi minns men som vi har anledning att säga minst en gång i veckan.

Det är inloggningar och jumppapåsar och lördagskorp och bearnaisesås på fredag. Det är bilbesiktningar och garagestädningar och lampor som ska bytas, knöliga madrasser, textmeddelanden med ”Var är du?”, och insikten att vi inte ska samarbeta. Så länge vi inte samarbetar löper vårt vardagsliv friktionsfritt. Han har sitt ansvarsområde, jag har mitt, och då vi delar gör han bara fel.

Jag vet förstås vad kärlek är. Jag lever ju i den, jag upplever den varje dag.

DET BORDE komma någon gudlig knorr på den här texten. Religiöst färgade texter vill ofta bygga åsnebryggor höga som

katedraler för att få ihop den andliga parallellen.

Jag kunde förstöra den här texten genom att till exempel dra paralleller mellan den äktenskapliga kärleken och Guds kärlek. Det tänker jag inte göra, för blir inte den jämförelsen fadd åt båda hållen?

Men jag tänker vara tacksam, och som kristen har jag någonstans att rikta det tacket.

Jag är tacksam nästan varje dag för de där magmuskler som var så fasta att jag märkte honom.

(OMNI, liksom mitt sextonåriga jag, häpnar över muskulaturen, kan jag avslöja att två timmars trumpetspelande om dagen gör mycket för magrutorna. Så egentligen är det här inte en berättelse om hur jag och min man träffades, utan en reklamkampanj sponsrad av KU:s blåsorkester.)

Tro, hopp och kärlek.
I den här serien skriver Karin Erlandsson om hur man får och upprätthåller en tro som håller trots vardagens slitningar.

SIMON DJUPSJÖBACKA och **Fiona Chow** leder var sin kör, His Master's Noise och Furahakören. Nu bjuder de in en amerikansk gospelartist till Helsingfors för att fler ska inspireras av gospel.

Chans att smaka på gospel i stan

HELSINGFORS. Den som är nyfiken på att pröva på vad det egentligen är att sjunga gospel har sin chans i mars.

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Simon Djupsjöbacka och **Fiona Chow** är ivriga. Det är nämligen inte länge kvar tills den gospelhelg som de planerat går av stapeln. För fjärde året i rad kommer den amerikanska gospelmusikern **Ray Sidney** till Helsingfors för att dela med sig av sitt kunnande.

– Vi är jättegglada att få ha Ray med oss än en gång. Han reser runt i hela världen med sin musik, berättar Fiona Chow, dirigent för Furahakören.

Gospelhelgen den 17–19 mars bär namnet Gospel Flow IV. Övningarna inleds på fredag kväll i Helsingfors och helgen kulminerar i en

gospelkonsert i Gamla kyrkan på söndag.

– Tanken är att man ska kunna komma med som nybörjare, det är inte en utbildningskurs för gospelsångare. Tidigare år har ganska många som aldrig tidigare sjungit i kör varit med, säger Simon Djupsjöbacka.

Att komma samman kring musiken i en gospelkör kan vara en omvälvande upplevelse.

– För en person som sjunger aktivt i en gospelkör kanske det inte känns som en så stor grej, men vi inbjuder nu

alla att pröva på, säger Djupsjöbacka.

Fiona Chow lyfter fram att det fina med gospeln är att det inte bara handlar om musiken.

– Vi försöker sjunga så bra och så rätt vi kan, och det är förstås viktigt. Men jag vet att Ray Sidney också vill att budskapet kommer fram, att vi fokuserar på Jesus.

Under den stora avslutningskonserten kommer publiken också att bjudas in att sjunga med.

– Publiken behöver inte bara sitta och titta och lyss-

na. De får lovsjunga tillsammans med masskören och bandet.

Bakom pianot sitter **Edward Rosquillo**. Han är musikalisk ledare och pianist i Christ's Commission Fellowship-kyrkan i Manila, Filippinerna och har turnerat på Filippinerna, i USA och i Dubai.

Gospelhelgen är trespråkig. Det mesta går på engelska, men all information ska också gå att få på finska och svenska.

– Jag har märkt att Gospel Flow varit en möjlighet också för finskspråkiga och svenskspråkiga att mötas på ett naturligt sätt, säger Fiona Chow som själv är uppvuxen i Kanada.

– Alla är välkomna, också människor som inte bor i huvudstadsregionen.

Gospel Flow IV ordnas 17–19 mars i Helsingfors. Arrangörer är Furahakören, His Master's Noise och Borgå stift. Anmälan sker inom februari, via webbsidan www.gospelflowfinland.wordpress.com.

DET ÄR fjärde gången Ray Sidney besöker Finland med sin musik. FOTO: PRESSBILD

VÅGA FRÅGA

Oro för ungdomsarbete

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Jag har dåliga erfarenheter av församlingen från min egen ungdomstid och min familj har aldrig varit särskilt kyrkaktiv. Nu när barnen konfirmerats har de blivit väldigt aktiva i ungdomsarbetet, deltar i helger och konferenser och läger. Hur kan jag veta att det som lärs ut där inte skadar mina barn? Finns det någon kvalitetskontroll på vad som sker på olika ungdomsevenemang inom kyrkan?

FRÅGESTÄLLAREN TAR upp en angelägen fråga. Som förälder vill man veta åtminstone något om var barnen rör sig och framför allt om de har det bra eller inte. Enkelt skulle det ju vara om svaret på frågan var att om ett sammanhang kallas för kristet, så är det automatiskt ett bra sammanhang. Så enkelt är det tyvärr inte. Det finns lämpliga och mindre lämpliga kristna evenemang. Frågeställaren själv har uppenbarligen fått en negativ bild av kristen verksamhet.

Det jag först vill lyfta fram som något positivt är att barnen som konfirmerats engagerar sig. Det är ju ett tecken på att de blivit intresserade av kristen tro och vill ta reda på mera om den. Enda sättet att göra det är att själv pröva vad det hela kan tänkas gå ut på. När barnen och ungdomarna engagerar sig kommer de också att märka att det finns många olika uttryck för kristen tro och att de måste hitta sin egen väg och stil. Det är en process som behöver få ta sin tid.

Till saken hör ju att ungdomar vill engagera sig djupt i det de gör, oberoende av om det är kristen tro, livsåskådning, miljö- och rättvisefrågor, sport eller något annat det handlar om.

”Innehållet i samlingarna ska vara utformat så att barnens och ungdomarnas integritet är tryggad.”

FÖRSAMLINGSVERKSAMHETEN för ungdomar kan se olika ut beroende på var man bor i Borgå stift. Men gemensamt för alla församlingar i den lutherska kyrkan är att det ska finnas ett mål, ett tydligt innehåll och en ansvarsperson för verksamheten. Samlingarna ska vara öppna och de ansvariga ska kunna redogöra för vad som sker på dem om någon frågar. Innehållet i samlingarna ska vara utformat så att barnens och ungdomarnas integritet är tryggad. Det betyder att miljö ska vara trygg och att ungdomarna ska få tänka själva, pröva det de hör och själva ta ställning.

Skulle man som förälder märka att engagemanget leder till att ungdomarna avskärmar sig, kommer i obalans eller prioriterar ned sin relation till föräldrarna kan det vara skäl att ta kontakt med den som ansvarar för verksamheten.

Jag vill också uppmanera frågeställaren att vid ett lämpligt tillfälle diskutera engagemanget med sina ungdomar. I en sådan diskussion kan de egna erfarenheterna få komma fram samtidigt som man är öppen och t.o.m. lite nyfiken på att få höra vad ungdomarna ser som viktigt och bra i sitt engagemang. I ett sådant diskussionsklimat brukar frågorna få svar rätt naturligt. Lycka till med det!

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

Kunskaperna vi inte anade behovet av

Ett par dagar före jul förde jag ett samtal på ett tåg. Min bänkgranne hade flugit

in från Köpenhamn för att fira jul i Seinäjoki, vilket ledde till att vi pratade om det danska språket

– och i förlängningen också om det svenska.

Det min bänkgranne hade att säga om språket i sitt nya hemland var att hon försöker lära sig det men att det visat sig vara ganska utmanande – och att hon ångrar sin tidigare negativa attityd gentemot svenskunder-

visningen. Som tonåring förstod hon inte vad hon skulle med svenska till.

Nej, det är ganska många av oss som inte förstår vad vi ska med Europas flaggor eller sannolikhetslära eller grammatik till när vi går i skolan, men lyckligtvis brukar en del av den där kun-

skapen trots allt fastna på oss. Hos en del faller den sedan i allt djupare glömska, men hos en del andra lyfts den plötsligt upp till oandade höjder.

Många av oss anade kanske redan i grundskolan vad vi ville jobba med i framtiden, men väldigt få var helt

säkra på var vi skulle bo och exakt vilka språk skulle komma att behöva. Livet blir sällan som man tänkt sig och även om en googling ofta kan ge information om de där europeiska flaggorna är Google ett betydligt sämre verktyg för översättning.

Att skolelever har attityd-

problem när det gäller undervisningen i vissa ämnen är förstäligt. Det är däremot inte försvarbart att vuxna politiker inte har lärt sig att lyfta blicken från skolböckernas grammatiksidor och upptäckt att Finland inte bara är en del av EU, utan också av Norden.

CANCER. Gunilla trodde att hon visste vad det är att ha cancer. Men känslan av att vara utelämnad hade hon inte kunnat förbereda sig på.

Med cancer kom ensamheten

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Det var försommar när 65-åriga Gunilla kände en knöl i bröstet.

– Jag hade varit fruktansvärt trött. Jag förstod inte inte varför jag var så slut, jag orkade inte göra helt vanliga saker.

När hennes svett började lukta illa besökte hon hälsovårdscentralen. Hälsovårdaren hittade inte någon knöl, men uppmanade Gunilla att boka en läkartid. Av någon orsak skjöt hon upp besöket. Det var först när hon skadade huden medan hon höll på med trädgårdsarbete som hon på nytt sökte sig till hälsovårdscentralen. Då togs hon om hand av samma sköterska, som nu på nytt uppmanade henne att besöka läkare.

– Läkaren hittade inte heller något i bröstet, men skickade mig ändå vidare till ett sjukhus för vidare undersökning.

Hennes dotter skjutsade henne till sjukhuset.

– Jag fick beskedet nästan genast. Läkaren som undersökte mig sa: ”Det här ser inte bra ut.” Efter det fick jag höra att jag skulle stiga upp och gå ut ur undersökningsrummet.

Chockad av beskedet började Gunilla gråta och klarade inte av att stiga upp från sjukhusbritten.

– Det enda läkaren gjorde var att han på nytt uppmanade mig att gå ut. Jag hade behövt få prata med någon människa, ens i tjugo minuter. Jag fick en blanket där jag skulle kruxa för om jag ville tala med en psykolog, men jag var så chockad att jag inte då insåg att jag borde göra det.

I bilen väntade hennes dotter, i sällskap av sin 5-åriga flicka.

– Jag tog mig samman och ringde min dotter. Jag berättade för henne att jag har dåliga nyheter. Men vad skulle jag säga till 5-åringen? Hon vet, hör och ser ju allt. Senare har jag fått förklarat för mig att också små barn behöver få höra sanningen.

Dottern och dotterdottern är den enda nära familj Gunilla har, utöver de systrar som hon har lite kontakt med.

– Jag är väldigt tacksam för min dotter och mitt barnbarn, men de har inte

kunnat hjälpa så mycket. De var förkylda nästan hela hösten och vintern och jag med min nedsatta motståndskraft måste hålla mig undan allt sänt.

Så småningom började Gunilla inse vidden av sin nya situation.

– Jag hade aldrig kunnat tänka mig att det skulle vara så ensamt. Ingen ringer. Till en början ringde jag själv runt och berättade om min diagnos. Men det blev oftast tyst i luren. Under den här tiden tänkte jag mycket på min pappa som var patient i sju år. Också mina två systrar har haft cancer. Jag trodde att jag visste vad det var att ha cancer men märkte snabbt att jag inte förstätt någonting.

Gott humör räcker inte

Gunilla letade upp cancerföreningen i sin hemstad och gick till en träff med stora förväntningar.

– Det var mitt eget fel, jag borde inte ha haft några förväntningar alls. För det visade sig att alla som var där hade haft cancer för tio eller tjugo år sedan. De diskuterade allt annat än cancer. Jag förstår att den gemenskapen var viktig för dem, men där och då tyckte jag nog att de kunde ha haft sin kaffeträff någon annanstans. De hade alla övervunnit cancer och fortsatt framåt i livet. Det blev en chock för mig.

En del personer som hon kom i kontakt med försökte få henne på bättre humör.

– En gammal bekant uppmanade mig att hålla humöret uppe. Jag förstår att det är bättre om man orkar hålla humöret uppe, men det var inte det jag behövde få höra just då.

Efter att Gunilla tagit kontakt med den nationella cancerföreningen grundades sent omsider en ny grupp för cancersjuka på hennes hemort.

– Där har jag fått stöd och kunnat tala med de andra om vilka slags tankar det är som dykt upp under den här processen och om den ensamhet som jag upplevt så starkt.

I september blev Gunilla opererad. När de påföljande cancerbehandlingarna påbörjades visade det sig snabbt att Gunilla inte tålde cellgifterna. Inte ens i utspädd form klarade hon av dem.

”Jag hade behövt få prata med någon människa, ens i tjugo minuter.”

– Jag brakade ihop fysiskt och psykiskt och låg åtta dygn på sjukhus. Då bestämde läkarna att de övergår till strålning.

Under alla behandlingar, sammanlagt femton strålningstillfällen, har hon fått tala svenska en gång.

– Det fanns en enda svensk skötare på avdelningen. Men finska är nog det man ska kunna i det här samhället.

Utelämnad

Den sista strålningsbehandlingen fick Gunilla i början av året. För tillfället har hon ingen cancer i kroppen, men hon är ändå orolig för framtiden.

– Jag vet inte alls hur det kommer att gå med mig. Jag fick veta att jag ska vänta ett år tills nästa sjukhusbesök. Jag känner mig otroligt utelämnad, det känns rent ut sagt horribelt. Jag frågar mig var medmänskligheten är? Eller är det så att människor i dag inte klarar av det?

Gunilla har fått besök av församlingens diakonissa några gånger.

– Henne fick jag prata med, och det behövde jag. Psyket hinner inte med när något sådant här händer en, och det har fortsättningsvis inte hunnit med.

Diakonissan kollade också med Gunilla om pengarna räcker till, om hon har så hon får mat i sig.

– Lyckligtvis har jag allt möjligt i frysen som jag köpt till nedsatt pris. Men min ekonomi är inget att hurra över.

När hon tänker tillbaka på året som gått har hon svårt att förstå hur hon orkat.

– Dessutom ska man som sjuk jämt och ständigt springa till Folkpensionsanstalten med papper. Här i stan har Fpa öppet bara två gånger i veckan, så det betyder dessutom att jag ofta fått sitta och köa och vänta medan jag egentligen bara hade velat ligga hemma i sängen.

Många är de dagar då hon varit så trött och sjuk att hon bara orkat ligga.

– Det värsta har varit att jag upplever att jag blivit lämnad så ensam. Ingen har frågat mig om jag behöver något eller hur jag orkar.

Gunilla heter egentligen något annat.

Ett brev till dig som inte vet hur

FEM RÅD. Gitte Laurell fick en cancerdiagnos i fjol, och noterade efter en tid att en del människor började undvika henne. Hon plitade därför ner fem råd för hur man kan bemöta människor med cancer i vardagen.

Har du märkt av den? Den nya boomen med kurrögömma bland butikshyllorna? Inte? Vet du vad, jag tror den har att göra med sjukdomen C.

Den här veckan har jag iakttagit leken på nära håll flera gånger. Den är egentligen rätt så underhållande, och berättar en hel del om den tid vi lever i. Vi trycker på gilla på sociala medier, men har ganska svårt när det kommer till möten IRL.

Här kommer därför en liten hus-tavla till dig som överraskande stöter ihop med någon med C på stan.

1. Kan jag gömma mej bakom butikshyllan och låtsas att det regnar?

Det är en bra fråga. Problemet är bara det att det så sällan regnar in i våra butikslokaler.

C-männskor är superlyhörda för nyanser, det är liksom ett sjätte sinne som utvecklas. Sannolikt blir det bara pinsamt. Har C-mänskan en bra dag kanske hen skrattar åt dig. Har hen en dålig dag kan hen känna sig både kränkt och lessen.

2. Hjälp, vad ska jag säga?

Det är en jättebra fråga! "Hej!" är helt okej att börja med. "Vilken underbar lördag vi har!" kunde funka som fortsättning. C-männskor har veckoslutsplaner precis som alla an-

dra, så det funkar bra att fortsätta konversationen kring det. Det är mera jul och påsk som inte går att planera så långt på förhand.

3. Kan jag fråga hur hen mår?

Det är kvistigt, jag vet. Har ju själv stått där framför C-männskor många gånger.

Men, vet du vad, det är helt okej att fråga hur hen mår. Svaret kan i värsta fall bli ett "dåligt" eller "sämre" men så farligt är det väl inte?

4. Kan jag kramas?

Det är en jättebra fråga! Brukar ni kramas så är det helt okej. C smittar ju inte så du har inget att vara rädd för. Har du däremot en höstförkylning så ska du låta bli. C-typer är lite känsliga för sådana.

5. Hur avrundar jag samtalet?

Det är en jättebra fråga! "Sköt om dig" eller bara "Hej då" funkar helt bra, så dem kan du använda. Det enda jag avråder dig från att säga är "Du får höra av dig om det är nåt jag kan hjälpa till med!" C-männskor vet inte alltid när de behöver hjälp.

Jaha, och vad var nu det här för hus-tavla? Absolut inget nytt under solen! Näe, och det var just det som var meningen.

Vi C-människor är exakt samma männskor som innan vi fick epitetet, så det är helt okej att vara som vanligt tillsammans med oss.

Gitte Laurell jobbar med sociala medier på YLE och bor i Borgå. Texten ovan publicerade hon ursprungligen som en uppdatering på sin egen Facebooksida.

"Hej" är helt okej att börja med."

Gitte Laurell

ERICA APPELROS fascineras av hur man kan skala av sig alla yttre, världsliga lager i kontemplerationen. "Hur kan det vara så att när man skalat av allt så finns allt?"

En kontempleration över döden

RELIGIONSFILOSOFI. Att kontemplerera över sin död kan vara livsbejakande. Det säger Erica Appelros som kartlagt likheter mellan döden och mystikens djupa tystnad.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

Det började som en hyllning till en död kollega. Erica Appelros ville publicera en artikel för att hedra vännen och författaren Catharina Stenqvist. Professor Stenqvist, som forskat i religionsfilosofi vid Lunds Universitet, fokuserade på livets gränssituationer och hade ett stort intresse för mystik. Stenqvist hade i sina alster visat att det kunde finnas vissa kopplingar mellan kontempleration och döden. Här väcktes Appelros intresse.

– Jag ville skriva något som dels lyfte fram det hon gjort, men också försöka ge något nytt.

Hon fascinerades av det symboliska sambandet mellan de två fenomenen, som kan sammanfattas i en avskalning av ett yttre hölje.

– Stenqvist hade nämnt att det fanns likheter, men på vilka grunder?

Och det var här Appelros började gräva.

"Man tar av sig skyggglapparna och inser att livet inte är oändligt och man lär sig uppskatta det liv man har."
Erica Appelros

– Jag höll på ett år vid sidan av annat och provade mig fram.

Tre beröringspunkter

Efter idogt arbete har hon kommit fram till tre beröringspunkter de två fenomenen emellan. Det första är deras likartade erfarenhetsmässiga, fenomenologiska kvaliteter såsom förspråklighet och speciella upplevelser.

– Man menar att Gud inte går att fångas med ord, då blir Gud förspråklig. Många mystiker säger att kontempleration inte går att sätta ord på, fast de försöker. Vi är ju språkliga varelser så det är intressant att se på hur man talar om sånt som inte går att tala om. På ett liknande sätt är döden bortom ord och omöjlig att fullständigt begreppsliggöra för oss.

Den andra länken är de gemensamma fysiologiska och neurovetenskapliga förklaringarna till de förändrade medvetandetilstånd som kännetecknar såväl kontempleration som döendet.

– Det har till exempel gjorts studier på nära-döden-upplevelser, där man försöker få personer att återuppleva det och funnit att det har stora likheter med nunnor som kontemplerar. Men det här är mer av en neurologisk fråga än en filosofisk.

Kontempleration som förberedelse

Den tredje beröringspunkten är funktionell och rör dödens terapeutiska funktion för kontemplerationen, som meditationsobjekt, och kontemplerationens terapeutiska funktion för döden, som förberedelse.

– Att uppleva döden som en gränssituation kommer från existentiellismen. Döden kommer jag inte undan, den är ett hot och det driver mig att finna mening. Om vi jämför det med kristendomens syn på döden som också är ett hot orsakat av synden, men också något positivt, en födelse till Gud. Det kan ha stor skillnad om vi tittar på det ur ett kristet eller existentiellistiskt perspektiv.

Just den terapeutiska effekten av kontempleration inför denna gränssituation har använts för att lindra dödsångest.

– Då har man använt kristen kontempleration. Men då kan man fråga sig om det har att göra med att det är just den kristna, positiva synen som lindrar eller om det är kontemplerationens avskalning.

Paradoxen

Och just avskalning är något som Appelros återkommer till som en av de aspekter hon finner central – och fascinerande – med kontempleration. Det paradoxala i att släppa taget, för att kunna finna allt. Att möta sin egen icke-het behöver alltså inte låta så avskräckande

och negativt som många kanske skulle tycka. Appelros kallar det "livsbejakande" och jämför det med vad lärjungarna gick igenom innan Jesus uppstod.

– Man brukar tala om själens natt i kontempleration. Man upplever sig andligt död. Det är något som, enligt vissa mystiker, själen behöver gå igenom för att uppvakna, precis som lärjungarna.

Och här slänger religionsfilosofidocenten in Kierkegaard och drar en liknelse till att sätta sin tillit till Gud.

– Kierkegaard sa att tro är att kasta sig ut på 70 000 famnars djup utan att veta. I döden måste man också släppa taget om allt.

Att kasta av sig skyggglapparna

Sammanfattningsvis ser hon att kontemplerationen kan vara ett utmärkt verktyg för att höja livskvaliteteten just genom beröringspunkterna den har med döden, vårt livs kanske största gränssituation.

– Man tar av sig skyggglapparna och inser att livet är inte oändligt och man lär sig uppskatta det liv man har. Samtidigt blir man kanske mindre rädd för döden.

ERICA APPELROS

• **Gör:** Docent i religionsfilosofi vid Centrum för teologi och religionsvetenskap vid Lunds universitet.

• **Aktuell:** Hennes senaste publikationer är artiklarna "Några beröringspunkter mellan kontempleration och döden – inspirerat av Catharina Stenqvists författarskap", i Svensk Teologisk Kvartalskrift, samt "Gender within Christian fundamentalism: A philosophical analysis of conceptual oppression", i International Journal of Philosophy and Theology.

ELLIPS

Två systrar

"Imagine others complexly", ("föreställ dig andra människor som komplexa individer"), är ett ledord myntat av en av mina favoritförfattare, John Green.

Någon som lyckas med det här är Åsne Seierstad. Hon gjorde det med Anders Behring Breivik i *En av oss* och gör det igen när hon skriver om systrarna Ayan och Leila, som en oktoberdag går ut ur familjens lägenhet i Sandvika utanför Oslo och inte hörs av. Inte förrän föräldrarna får ett mejl från Turkiet, där systrarna väntar på att korsa gränsen till Syrien.

För boken *Två systrar* har Seierstad samarbetat nära med flickornas far, intervjuat familjemedlemmar, lärare och bekanta. Hon har samlat skoluppsatser, e-postkonversationer och chattmeddelanden för att berätta en historia som kunde svara på det obegripliga: Varför lämnar två tonårsflickor sin familj och hem i ett litet norskt samhälle för ISIS kalifat i ett krigshärjat Syrien?

Två systrar är ett reportage om radikaliserings. Men det är också en berättelse om individer och deras val.

Faktum är att bilden av Ayan och Leila, och deras fars försök att hitta dem och ta med dem hem, målas upp så flytande och sömlöst att det nästan är svårt för läsaren att föreställa sig att detta inte är en fiktiv historia som ska illustrera hur det här med radikaliserings kunde gå till – utan verkliga personer som levit i ett land och en miljö som inte är så olik vår egen vardag.

Seierstad visar att hon är både en skicklig reporter och en lysande författare, men hon lyckas också visa hur begränsade vi människor är när det gäller att föreställa oss andra med samma djup och komplexitet som vi förstår oss själva och våra motiv och handlingar.

EMELIE MELIN

När ord och musik samspelar som bäst

MUSIK. Musik blir till först när den når lyssnaren. Man kan sitta och spela hur underbar musik som helst i sin källare men först när den når lyssnaren blir det något mera. Då uppstår kommunikation och relation, säger Peter Sjöblom. Han lever som han lär.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Som musiker lever jag och finner ny energi i de stunder när jag får höra att mina sånger talar till någon, säger Peter Sjöblom. Men ibland räcker det också att jag själv är nöjd med en låt. I en riktigt bra sång gör texten musiken bättre och musiken texten bättre. De bli en helhet.

Han har svårt att definiera sin musik. Den rör sig i gränsmarkerna mellan pop, jazz, soul gospel och visa.

– När jag jobbar med egna texter jobbar jag i flera kategorier. Det är sånger som är tänkta för kyrkorummet och därmed mera direkt riktade till Gud. Men också i de andra sångerna finns tron som en underström och bärkraft.

Peter Sjöblom är samfundsföreståndare för Finlands Svenska Baptistsamfund och ansvarig redaktör i samfundets tidning *Missionsstandaret*. Som musiker gav han ut sin tredje skiva *Viskar i vinden* senaste höst. De två tidigare *Hoppets färg* och *Lite längre* kom ut 1996 respektive 2012.

– *Viskar i vinden* spelades in redan 2012. Det har varit ett utdraget projekt och det har varit suckar, stönan och tveklängs med vägen. Jag är glad över att den överhuvudtaget kom ut.

Låtarna på skivan uppstod som ett samarbete mellan Sjöblom och **Inga-britt Forsberg-Leppä** som skrivit texterna.

– Jag känner henne bara genom hennes texter. Vi kom i kontakt genom föreningen Tondiktarna. Jag fick hennes texter tillsända för att tonsättas i samband med ett barnsångsprojekt. Det

finns en typ av musik i hennes texter som tilltalar mig. I bra texter finns ofta en färdig melodi inbyggd.

En del av hennes texterna innehåller en typ av andlighet, ett par handlingar till exempel om änglar.

– Men även om jag använt några av sångerna i kyrkan är de inte i första hand skrivna för kyrkorummet.

Musiken når över trösklar

Sjöblom ser att det finns ett mått av helande inom musiken.

– Man kan säga mycket genom ord i predikan men musiken når längre in i en människa, förbi vissa trösklar.

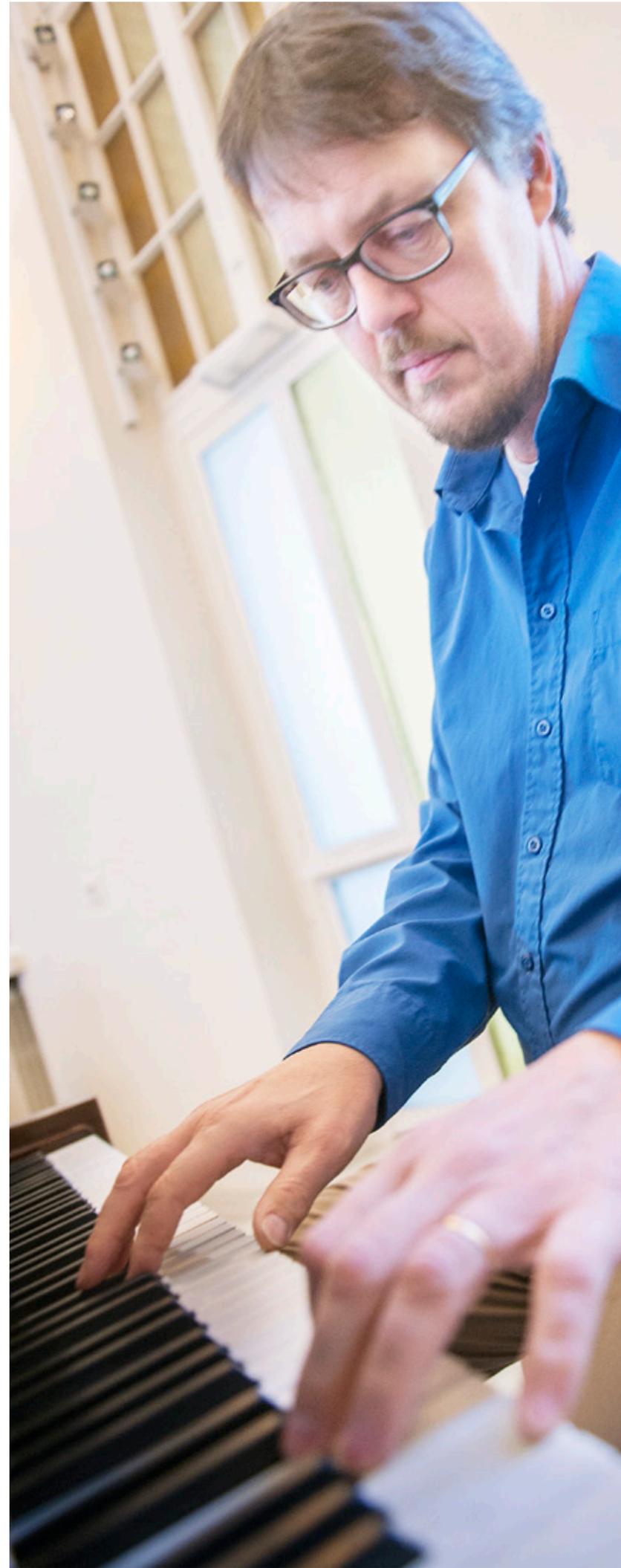
Han säger sig vara lite avundsjuk på liturgin i den lutherska kyrkan.

– Där finns helheten som samspelar mellan ordet och musiken vilket är en styrka i sig om man fyller liturgin med liv. Variationen inom frikyrkorna är enorm. Det finns de som har en liturgi nära den lutherska medan andra knappt har några fasta punkter alls. Jag tror på en helhetstanke i gudstjänstupplägget.

De två första skivorna med egna texter är temamässigt ganska blandade. Han planerar att nästa skiva ska innehålla sånger skrivna speciellt med tanka på kyrkorummet.

– Under åren har jag skrivit många sånger av den typen; dels temasånger för konferenser, dels lovsånger och andra sånger för kyrkorummet. Men när den skivan kommer ut vågar jag inte förutspå.

– Många av de sångerna handlar om

Hörde han deras skrik?

FILM

Silence

Regi: Martin Scorsese
I Rollerna: Liam Neeson, Andrew Garfield, Adam Driver

1614 tappade de japanska ledarna tålmodet med de kristna missionärerna i landet. Med bör-

jan på 1500-talet hade flera hundra tusen japaner omvänt sig till kristendomen och religionen började ses som ett hot. Det här är utgångspunkten i **Martin Scorseses** fängslande drama *Silence*.

Andrew Garfield och **Adam Driver** spelar två unga jesuitmunkar som reser till Japan för att ta reda på vad som egentli-

ADAM DRIVER och Andrew Garfield som jesuitmunkar.

gen hänt Fader Ferreira. Filmen baserar sig på **Shūsaku Endōs** roman från 1966 om den verkliga personen Cristóvão Ferreira. Stämmer det att Ferreira torte-

rats och avsagt sig kristendomen?

Vi får följa de två jesuitmunkarnas resa genom Japan, deras möte med de förföljda och trängda kristna byborna, och deras inre resa genom ett andligt landskap som blir allt kargare. Hur kan man tro på en Gud som är tyst när allt omkring en ropar? "Han hörde deras böner, men hörde han deras skrik?" frågar sig munkarna när de inser och får bevittna omfattningen av

de förföljelser och den tortyr de kristna japanerna utsätts för.

Filmen är en viktig påminnelse om en för oss många gånger okänd eller bortglömd historia och sista delen i det som kallas Martin Scorseses inofficiella religiösa trilogi. Här slarvas det varken med med klichéer eller stereotyper, i stället erbjuder regissören något som, trots allt det brutala, kunde kallas tröst.

CHRISTA MICKELSSON

”Många sånger handlar om att vara bräcklig och om nåden mitt i svagheten. Varje människa kan känna igen sig i det. Men i trons kontext blir nåden den frigörande kraften.”

Peter Sjöblom

NÄR PETER Sjöblom behöver ta en paus i jobbet sätter ha sig ofta vid flygeln i baptistkyrkan i Vasa.

att vara bräcklig och om nåden mitt i svagheten. Varje människa kan känna igen sig i det. Men i trons kontext blir nåden den frigörande kraften.

Han har många strängar på sin lyra. Han skriver egna texter och melodier, tonsätter andras texter, leder Maximuskören och spelar i gudstjänster.

– Jag trivs med att göra lite av varje. För en körledare är det en fantastisk känsla när sången man tragglat igenom under ett halvår sitter som den ska under en konsert. Men jag trivs också i ett gudstjänstsammanhang när jag märker att sångerna berör människorna. Jag tycker också om att vara i flöde och sitta hemma och skriva sånger också. Tyvärr finns det för lite tid för det.

Melodi i norska palmboken

Han deltog redan 2002 i en sakralverkstad med Tondiktarna i ett sorts förprojekt inför arbetet med psalmbokstillägget.

– Det var intressant att vara med i den processen. Jag skrev då bland annat *Psalm för vilande segel* som visserligen inte kom med i psalmboken, men den har sjungits av flera körer efter att jag gjort ett körarrangemang till den.

Även om han inte har någon psalm i vår psalmbok så har han skrivit en melodi i den nya norska psalmboken.

– Jag läste en notis om att tonsättare erbjöds vara med i den processen. Jag anmälde mig och fick en kladd med texter som sökte melodier. Jag sände in drygt tio melodier av vilka en kom in i den slutliga versionen.

Han har musicerat mer eller mindre sedan barnsben då han växte upp i Betania i Jakobstad.

– Musiklivet och ungdomsverksamheten var då i en kreativ boom. Jag var med i ett rockband, Sambandet. Det fanns en ungdomskör och vi gjorde musikaler. För att få spela ordnade Sambandet egna festivaler; Regnrock, Höstrock, Ansvarsrock och Humlerock. Humlerock lever kvar än i dag som Humlefestivalen, berättar han.

En ganska vänlig Tove

TEATER

Tove

Manus: Lucas Svensson

Regi: Fiikka Forsman

I rollerna: Ylva Ekblad, Alma Pöysti, Hellen Willberg, Julia Korander, Dennis Nylund m.fl.
Spelas på Svenska teatern till 4.5.

Det är svårt det där med nationella storheter. Svårt att se dem som människor och inte enbart som just storheter. Svenska teaterns uppsättning lyckas någorlunda bra när det gäller att skaka helgonglorian av **Tove Jansson** – deras Tove är inte alltid så genomsympatisk. Hon har sina skaparkriker och hon har ungefär lika begränsat tålamod med att vara en ständigt tillgänglig sagomamma som vem som helst skulle ha – men blir aldrig vare sig skandalös eller helt osympatisk. Samtidigt har man förminskat Toves konstnärskap så att det mest består av att hon är missförstånd och gå på fester. Det är mycket prat om vad hon vill göra och att det inte blir som hon vill och inte är lönt, men själva målandet reduceras till en dekorativ kulliss. Tove har glömt bort att Tove Jansson trots viss prestationsångest och trots en del nedgörande kommentarer från kritikerna faktiskt producerade mycket konst och illustrationer och inte bara satt och ondgjorde sig över hur svårt det var.

Helhetsintrycket av pjäsen är ändå gott. Övergångarna mellan de olika scenerna i olika skeden av Toves liv sitter fint och skådespelarna imponerar – det känns som om det verkligen är To-

ve Jansson vi ser på scenen, både i **Ylva Ekblads** äldre upplaga och i **Alma Pöystis** yngre. Pjäsens dramaturgi fungerar också väl – det här är en skildring som vinner mycket på att Tove Janssons familj, som påverkade henne så mycket, gör entre först i andra akten när vi redan fått se föräldrarnas spår i henne. Däremot hade andra akten mått bra av att vara kortare och den avslutande scenen tillför mycket lite nytt till helheten.

Scenerna mellan Tove och fadern **Viktor Jansson** hör till pjäsens mest berörande – deras hätska motvilja mot varandras åsikter i kombination med en okuvlig kärlek. I förhållandet till fadern förstår man hennes ambivalens helt och fullt. Ännu tydligare mejslas Toves egen familj ut när hon reser till Japan och träffar den unga Miyukis familj, en familj där man till skillnad från Toves egen familj alltid respekterar varandras val.

Men oavsett vilken typ av familj man vuxit upp i kan man ändå fångas av Muminvalden och dess invånare, och det lyfter Tove fram flera gånger. Tove Jansson skrev den första muminboken under kriget och muminvärlden blev en tillflykt för henne när världen brann. I Tove ser vi hur muminrollen produktifieras och hamnar på handdukar och tandborstar, men framför allt ser vi hur Muminvalden och dess vänliga och vidsynta invånare talar till vitt skilda personer. Därför känner jag mig innerst inne lättad över att Tove mestadels är ett vänligt porträtt av en person som gett så många så mycket tröst. Trots det där med att man inte ska sätta helgonglorior på storheterna.

ERIKA RÖNNGÅRD

DEN ÄLDRE Tove ser sin mor (Hellen Willberg) och unga Tove vid köksbordet. I bakgrunden Miyuki (Elisa Makarevitch). FOTO: CATA PORTIN

Föreslå namn på nya församlingar

ÖSTNYLAND. Församlingarna i Lovisanejden efterlyser namnförslag på den svenskspråkiga och den finskspråkiga församling som förväntas grundas som en följd av att flera församlingar i Östnyland slås samman. Namnförslagen kan lämnas in via webben eller fysiskt på pastorskanslierna i de olika församlingarna. **Seppo Apajalahti** som är

ordförande för gemensamma kyrkorådet säger till YLE att det inte är någon namntävling utan att de helt enkelt vill få in kreativa förslag.

Alla de namnförslag som kommer in från allmänheten ges över till domkapitlet.

Det är Kyrkostyrelsen som slutgiltigt slår fast vad församlingarna ska heta.

Tatuerade korset i nacken

SVERIGE. Artisten **Samuel "Allyawan" Nazari** lät tatuera ett kors och ett bibelord i nacken före Melodifestivalens andra deltävling i Malmö.

Han deltog senaste fredag med bidraget *Vart haru varit*. Men han gick inte vidare i tävlingen utan slutade på sjunde plats.

Bibelordet han tatuerade är från Första korintier-

brevet 13:6: ”Men nu består tro, hopp och kärlek, dessa tre, och störst av dem är kärleken.”

Allyawan har berättat i flera svenska medier om hur han tydligen blivit kristen och att Jesus räddat honom från drogen.

Melodifestivalen ordnas nu för 57:e gången och är Sveriges uttagning till Eurovision Song Contest 2017.

KUNGÖRELSE

UNDERSTÖD

ur Gunvor och Bo Skogmans allmännyttiga minnesfond för kristen verksamhet i hemland och utland.

Fondens ändamål är att genom bidrag understöda kristen verksamhet i hem- och utland. Hit räknas även bidrag till finlandssvenska tidningar, tidskrifter, litteratur, TV-program, filmer eller skivutgivning.

Bidragmottagarna kan också vara föreningar, arbetsgrupper och enskilda personer. Församlingar, föreningar och andra organisationer kan också beviljas bidrag för att finansiera besök av gästtalare och sångare.

Alla mottagare bör tillhöra någon evangelisk luthersk organisation, väckelserörelse eller någon annan ekumenisk inriktad kyrklig organisation. Understöden skall användas för ökad kristen profilering och för att befrämja uppfattningen att bibeln är ofelbart Guds ord, som därmed har auktoritet och full relevans alla tider. Syften med stöden är att bidra till fördjupad kristen tro och ökad teologisk medvetenhet.

Understöd kan sökas ur fondens medel för ändamål enligt stadgarna. Ansökningarna skall vara oss tillhanda senast 31.3.2017 under adressen: Församlingsrådet i Kristinestads svenska församling, PB 59, 64101 Kristinestad. Bankförbindelse bifogas ansökan.

Andreaskyrkan HÖGBERGSGATAN 22

Välkommen till **ISRAEL I FOKUS** fre 17.2 kl 18
"Israel-Guds plan i ett nötskal" Magnus Riska, Bo Ekman m.fl
www.andreaskyrkan.fi

Börjar gudstjänsten 10 eller 11 på söndag?
När drar kyrkokörens övningar igång?

Nu finns församlingsannonserna på webben!

Du hittar församlingarnas händelsekalender på vår webbplats. Gå in på kyrkpressen.fi och sök på din församling!

Församlingarna har fått information om hur de ska gå till väga för att annonseringen ska vara tillgänglig via webben. Om du som jobbar med församlingens information har frågor om det här kan du kontakta **Erika Rönngård** annons@kyrkpressen.fi eller 040 831 6614.

folkhälsan

kompetens – engagemang – omsorg

Semesterdagar

för närståendevårdare och vårdtagare på Päiväkumpu badhotell i Karislojo 8-12.5 2017

Är du närståendevårdare? Vårdar du eller har du omsorg om någon närstående? Vill ni åka på semester tillsammans?

Svenska Semesterförbundet ordnar i samarbete med Folkhälsan fyra dygns semester som är anpassad för både närståendevårdare och vårdtagare. Semestern riktar sig också till er som inte får stöd för närståendevård från kommunen. Vi erbjuder trevligt program och god mat i vacker omgivning.

Ansökan: Svenska semesterförbundet, c/o Folkhälsan Välfärd, Susanna Stenman, Raseborgsvägen 10, 10600 Ekenäs, tfn 0503047648. www.semester.fi (elektronisk blankett). Sista ansökningsdag är 17.3 2017

Info och ansökningsblankett www.folkhalsan.fi/semesterstod

Mera information ger också:

Folkhälsan i Åboland, Eva Björkqvist tfn 040 516 5679

Folkhälsan i Nyland, Jonna Skand tfn 046 810 5037

Folkhälsan i Österbotten, Pia Nabb tfn 050 542 8175

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ung kvinnlig arbetande jurist önskar hyra en etta i de centrala områdena av Helsingfors (exempelvis Tölö, Mejls och Berghäll). Rökfri och utan husdjur. Tel: 0440161769

Sökes liten bostad för ungt par m. katt.Garanti. Hfors V.svar 040 7040566

Skötsam tredje årets turismstuderande flicka söker hyresbostad i Åbo fr.o.m juli 2017. Tel:0440509731

Lärare på yrkeshögskolan Diak önskar hyra mindre bostad i Helsingfors från 1.4 eller tidigare. Även möblerade beaktas. Tel.050-5247201, gvvvt@uva.fi.

UTHYRES

Karaktärshuset, ca. 140 m². på bondgård i Sibbo. Tel. 0500 885768

KURS

Kurs i förbön
Enä-Seppä lägergård,
Vichtis
24-26 mars 2017

Ledare: Sven o Eva Bäcksbacka, Tomas Portin, Gunilla Riska, Inga Kontula m.fl.
Anmälan senast 10.3 till Eva 044277 0604 eller Sven 044 535 5029, eller sven@parnet.fi
Kursavgift: 170 €
Mer info: www.helhet-genomkristus.fi
Arr. Helhet genom Kristus i samarbete med SFV Bildning

PREMIÄR 14.9.2017

Piaf

Jag ångrar ingenting

ÅBO SVENSKA TEATER

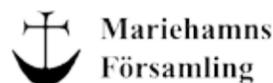
ABOVENSKATEATER.FI
02 277 7377

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

LEDIG TJÄNST

lediganslår en ordinarie heltidstjänst som **Diakonitjänst-innehavare**
Se närmare information på www.mariehamn.evl.ax

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKOSTYRELSEN[†]

Är du intresserad av att arbeta som turistpräst eller turistkantör?
Sista ansökningsdag 13.03.2017

Mera information: sacrista.evl.fi/turistarbete

LEDIGA TJÄNSTER I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Hangö svenska församling

Valet förrättas som indirekt val. Språkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kyrkoherdetjänsten i Mariehamns församling

Språkraven är utmärkte muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda finska.

Samtliga sökanden kallas till intervju i domkapitlet. De som valts till tjänsterna skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsterna söks hos domkapitlet i Borgå stift senast 9.3.2017 kl. 15.00.
Adress: PB 30, 06101 Borgå

Martins Resor

FÄRÖARNA, Ny resa	10-15.6	6 dgr	2.280 €
GÖTA KANAL	15-18.6	4 dgr	1.380€
LITE MER AV ISLAND	26.6-4.7	9 dgr	2.980€
HURTIGRUTEN	3-9.8	7 dgr	2.180€
KANADA	31.8-16.9	17 dgr	5.980€
KINA RESAN	15-24.9	11 dgr	2.780€
SYDAFRIKA	2-14.11	13 dgr	3.980€

Läs om alla resor på www.martinsresor.ax
eller ring mig på 0457 344 1132
eller mån-fre 9-16 på 018 23 215.

Kom ihåg reseförsäkring!
www.alandia.fi/sv
ALANDIA FÖRSÄKRING

Spasemester 2 dygn

149€ / pers./2 dygn

- inkvartering i dubbelrum
- 2 x frukost
- 2 x lunch eller middag från buffébordet
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- 1 x gruppbehandling med aromatofflor & havrekudde
- inträde till restaurangdan sen
- ledd fritidsprogram må-fre

Gäller sö-fre t.o.m. 6.3.2017

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

UR EVANGELIET

”Andra har arbetat, och ni får lönen för deras möda.”

Läs mera i Joh. 4:31–38

OM HELGEN

Det börjar med ett frö

Den här söndagen kallas Sexagesima. Evangelietexten talar om att så ut Guds ord. Jesus är såningsmannen, men också hans lärjungar har sänts ut för att troget så ut Guds ord i förlitan på att Gud i sinom tid ger växten.

”Våra ord möts på mitten, Herre. Jag läser dina, och jag berörs djupt. Jag skriver mina ord från djupet av mitt hjärta. Våra ord möts på mitten, och de färgar av sig på varann.” Lena Posselwhite i *Kyrkoårets gudstjänster*

RUNT KNUTEN

”För dig som vill sjunga i olika stilar och över språkgränser.”

Blandad kör startar i Kristinestads församlingsshem söndag kl 14.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN RUNE LINDBLOM

ILLUSTRATION: LINNEA EKSTRAND

Varför jag blev jag

BLICKEN är klar, men pannan har misstroende veck. Konfirmanden upprepar igen sin ärliga, halvt allvarligt menade fråga, ”Är du riktig präst? På riktigt?”

Och sedan kommer den andra lika vanliga frågan, ofastast genast som nästa, ”Varför blev du präst?”

Jag ger ofta lite olika svar. För att inte tråka ut mej själv, om inte annat. Men också för att svaren är många, alla lika rätt. Det finns sällan bara ett, ett enda klart svar som förklarar en mänska.

På grund av mormor. Jag tror jag aldrig tidigare har börjat med min mormor, men det var där det började för min del. När hon skötte mej som liten småkille. När hon lärde mej att be nån enkel bön vid dagsömn. När syster Erna från diakonin kom och hälsade på hos mormor. Där sädde första fröet till att leva i det andliga, naturligt som att andas. Där mötte jag för första gången en som var anställd i församlingen.

Det behövdes många fler frön, och ännu fler som vattnade dem innan det blev präst av Lindbloms busfrö. Bokmärket med fader vår-bönen vi fick i församlingens lekskola, en mamma som tvingade mej till skriftskolan fast jag redan trodde jag kommit undan och kyrkoherdar, ungdomsledare och flickvänner. Men det var hos mommos allting började.

DET är fascinerande att fundera bakåt på varför jag blev jag. På vad som gjorde mig till den jag är just nu, och ibland på vart är jag på väg. En del frön som såtts i oss har växt upp till ståtliga plantor, vårt livs trädgård innehåller många plantor av olika arter, sorter och storlekar. När man har egna barn märker man att en del av mina plantor bär egna frön jag sprider vidare.

Men alla frön har inte grott – inte ännu. I alla fall inte så mycket att det skulle ha växt upp något ovan marken i alla fall. Ibland grov ett frö länge under ytan. Men det som blir bevattnat och får näring kan växa. Fast vad som växer och vad som vissnar bort verkar nog för mig vara i högre händer. Det är som med krukväxterna på fönsterbrädet, jag kan bara vattna och hoppas.

På grund av mormor, försöker jag förklara åt den ärligt misstroende konfirmanden som för sitt liv inte kan förstå hur nån som har dött tjugo år innan jag blev präst kunde vara orsaken. Men det gör inget. Han förstär sedan, när han själv börjar titta tillbaka på alla de frön som sädde och som gjorde honom till den han blev.

Rune Lindblom är församlingspastor i Korsholms svenska församling.

#bönetwitter

Så dina frön i min trädgård så att jag blir mera, de blir flera och många får dela.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Rune Lindblom.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Hos. 10:12–13

ANDRA LÄSNINGEN
1 Kor. 3:7–15

EVANGELIUM
Joh. 4:31–38

Andra söndagen före fastetiden, Sexagesima. Temat är ”Sådden av Guds ord”.

PSALMFÖRSLAG

278, 209, 866, 875 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

VECKANS PERSON

RUNE LINDBLOM

Rune är trebarnspappa, präst i Korsholms svenska församling och Sundombo.

Rune har haft de bibliska jobben som snickare på ett förlösningssjukhus nära Betlehem och som vårdshuvud i Jerusalem, ”tyvärr, vi har fullt!” Han har varit motorcykelmissionär för FMS i det heliga landet och uppfyller alla fördomar om en nylänning i exil.

KALENDERN 17–23.2

DOMPROSTERIET

BORGÅ
TO 16.2 KL. 19: KONSERT I DOMKYRKAN, Liedkonsert – Anna-Kristiina Kaappola sopran, Jarkko Riihimäki piano
SÖ 19.2 KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Wilén, Puska, Tollerander, Helenelund, Gaudeamuskören, Clas Abrahamssons gudstjänstgrupp, Anne-Maj Westertlund. Färdtjänst.

LAPTRÄSK
to 16.2 kl. 18.30: Tjejgruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos
sö 19.2 kl. 12: Högmässa i kyrkan, LS, Arno Kantola
På kommande:
on 1.3 kl. 10.00–11.30: Öppet café för alla åldrar i församlingshemmet, GN, SL
on 1.3 kl. 18.30: Hindersby-Bäckby-Labby läsmöte hos Marit Strömberg i Hindersby

LILJENDAL
to 16.2 kl. 18: Psalmafton med nya psalmer i Mariagården. Kyrkokören medverkar
sö 19.2 kl. 10: Högmässa i kapellet, LS, Arno Kantola
sö 19.2 kl. 14: Högmässa i Andreaskapellet, LS, Arno Kantola
ti 21.2 kl. 14: Andakt på Rosenkulla, LS

LOVISA
TO 16.2 kl. 18: församlingshemmet, Psalmafton, gäst dövspräst Maria Lindberg. Gudstjänstkören samlas kl. 17
Sö 19.2 kl. 10: kyrkan, Högmässa, Blom, Tollerander
Ti 21.2 kl. 11–13: församlingshemmet, En Euros Café
Ti 21.2 kl. 13: församlingssgården, Pensionärsföreningen
To 23.2 kl. 8:30: Tikva, Morgonkaffe
To 23.2 kl. 18: kyrkan, Enligt Markos

PERNÅ
Fr 17.2:
– kl. 10–11.30 Café Mikael: i Mikaelstugan
Sö 19.2:
– kl. 10 Högmässa: i Pernå kyrka, Robert Lemberg, Marcus Kallokoski

SIBBO
Sibbo kyrka: Sö 19.2 kl. 12 Mässa. Camilla Ekholm, Lauri Palin. Ingen söndagskola.
Diakonisyföreningen: Må 20.2 kl. 15, hos Barbro Hindsberg (Gesterbyv. 208)
www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERIET

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 17.2
kl. 10–11.30: Knatterytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatuni-

vän. För barn över 1 år. Yasmine Nava.

kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

Sö 19.2 Andra söndagen före fastetiden
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Heikel-Nyberg, Almquist. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Heikel-Nyberg, Almquist. Manskören Manifestum. Kyrkkaffe.
Må 20.2

kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.

kl. 11–12: Cellverksamhet ”Guds närvaro i vår samvaro” i S:t Jacob. Gertrud Strandén.
kl. 17.30: Andakt i Drumsö seniorhus. Terho
kl. 17.45–20: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel. Plats: Högbergsgatan 10 E. Korkman, Tiainen, Heikel-Nyberg.

Ti 21.2
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Joni Vikki.
kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–2 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

On 22.2
kl. 14–15.30: Diakoniträffen i S:t Jacob. Salenius.
kl. 14–15.30: Samtalsgruppen Sjötorpet, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Ollberg.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.

To 23.2
kl. 10–11.30: Musiklek i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.
kl. 13.30–14.30: Musiklek för 1–5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt.
Middagsbön i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Välkommen på församlingsresa till Valamo och Lintula kloster: 5–7.6.2017. Pris för resa, hotellin-kvartering i dubbelrum med helpension 200€/person. I programmet ingår rundtur i bägge kloster samt gemensam festmåltid. Närmare information och anmälan senast 10.3.2017 till diakonissan Karin Salenius tfn 050 3800867 eller karin.salenius@evl.fi. Resan riktar sig i första hand till medlemmar i Johannes församling.
Kom med på en Gospel Flow körverkstad 17–19.3.2017: Anmälan på webblänk senast 28.2, samt mer info på www.gospelflowfinland.wordpress.com.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet öppet: må, ti, to, fr kl. 9–14.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3

Lö 18.2 kl. 10–11.45: Matteus. SALT. Jesus helar – om yttre och inre helande, Gunilla Riska. Med hjälp av entusiastiska föreläsare som inspirerar och engagerar får vi fördjupa oss i intressanta bibliska frågor. Matteus.SALT är

inte bara prat, utan även mat. Det börjar med en utsökt brunch 5€. Sedan följer anförande, diskussion, avslutning och frågor. Vi ordnar också program för barn. Välkommen!

Sö 19.2 kl. 10: högmässa, Johan Hallvar, Anders Forsman. Kyrkkaffe.

Ti 21.2 kl. 18.30: kyrkokören övar, Anders Forsman.

On 22.2 VårTon, ingen övning.
To 23.2 kl. 11–12.30: Folkhälsans sällskapsgrupp – en mötesplats för seniorer. Vi samlas i Matteuskyrkans andra våning, utbyter tankar och erfarenheter och diskuterar kring ett tema. Gruppen leds av Karola Forstén. Välkommen! Ingen anmälan.

SAMTALS LUNCH FÖR SENIORER 24.2 kl. 12–14: i Matteussalen. Gemensamt Ansvar 2017, Milja Westerlund, diakon från Sibbo berättar om sin GA- resa till Jordanien. Anmäl senast ti 21.2 kl. 14 till Matteus församlings kansli, matteus.fors@evl.fi eller tfn 09 2340 7300. Lunchavgift 5€. Välkommen.

KAFFE PÅ PLATTAN 25.2 kl. 12.30–14: utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder också möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen att hjälpa till. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe och dig som vill samtala och be för människor. Kontaktperson Carita Riitakorpi, carita.riitakorpi@evl.fi, 09-23407328.
Arr. Matteus församling, Vartiokylän seurakunta och St. Mathew's Lutheran Church. Välkommen!

PETRUS
www.petrusforsamling.net
To 16.02

kl. 10 Öppet hus: på Café Torpet. Möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna.

Slutar 11.30
kl. 18.30 Petrus vokalensamble: i Äggelby gamla kyrka. Ledare och kontaktperson kantor Peter Hilli.

kl. 18.30 Åkenskapskurs: på Café Torpet. Sista chansen att anmäla sig! Sju kvällar med mat, föredrag och goda samtal med din partner. Kursen ger praktiska verktyg för att bygga en stark och sund relation med ett livslångt perspektiv. För gifta par i alla åldrar. Kostnad för maten är 40€/par för hela kursen. OBS! Plats ändrad till Hagasalen, Vespervägen 12. Anmälan till petrus.fors@evl.fi

Fr 17.02
kl. 10 Hälligång med lek & sång: i Hagasalen, Vesperv. 2. För barn 0–5 år med förälder. Kaffeservering efteråt.

Sö 19.02
kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Ahlberg
kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Thylin, Ahlberg
kl. 16.30 Puls gudstjänst: i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12. Barnkyrka och Cool Kids.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 17.2 Marica Enlund, Sibbo **Sö** 19.2 9.03 Ett ord om helgen **Må** 20.2 Nya psalmer. Helene Liljeström, Sibbo **Ti** 21.2 Philip Häl- lund, Kökar **Ons** 22.2 Minna Silfvergrén, Lovisa **To** 23.2 Milja Westerlund, Sibbo.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 17.2 Bevarade ord. Anna Edgren lä- ser texter och berättelser av Emilia Fogel- klou **Sö** 19.2 Säden av Guds ord. Textlä- sare: Hedvig Långbacka och Mikael Lind- felt. Producent: Hedvig Långbacka **Må** 20.2 Kaikka Växby, Vanda (repris) **Ti** 21.2 Rose- Maj Friman, Korsholm **Ons** 22.2 Tuula Sah- lin, Helsingfors **To** 23.2 Eva Kleman, Stock- holm (repris).

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 16.2. Diligam te-mässa i Hagalunds kyr- ka i Esbo. Nyskriven mässa av Mia Makaroff och Hilka Olkinuora. Präster: Hilka Olkinu- ora och Roger Rönnerberg, Körer: Pensionär- skören Furorna och Silverkören Argentum. Mässan sänds också i Yle Fem den 26 fe- bruari kl. 15.55.

VEGA

Må 20.02 **kl. 19 Samtalsgrupp för män:** med Stig-Olof Fernström, Vesperv. 12. **Ti** 21.02 **kl. 19 Förbön och Tack:** i Munks- höjdens kyrka, Raumov. 3. Stig-Olof Fernström, Lassus och Ahlberg. Förbönsämnen tas emot till tfn (09) 23407171 tisdagar mel- lan kl. 10-12 och per e-post pray. petrus@evl.fi

Ons 22.02 **kl. 13 Bibelettermiddag:** med Stig-Olof Fernström, Vesperv. 12. **Övrigt:**

Barnverksamheten: har sportlov under vecka 8. Vi ses igen vecka 9. **Newld:**

En kurs om mat, kropp och iden- titet. Du är inte ensam. Många kämpar med tankar och känslor kring mat och självbild. Många har också blivit helt fria från detta. Hur kan en väg mot frihet se ut? Kursen innehåller både föredrag och samtal i mindre grupper. Det kan kännas jobbigt att prata om det, men det hjälper. Kom som du är, vi stöder varann. Café Torpet, Köpingsvägen 48 kl 17.30 onsdagar 1.3-5.4. Anmäl dig gärna till petrus.fors@evl.fi

HELINGSFORS PROSTERI
To 16.2 kl. 17.30: Kristen medita- tion. Långtar du efter en stund av stillhet mitt i vardagen? Medita- tion kan vara ett sätt att varva ner och ta sig tid för reflektion. Vi möts varje torsdag kl. 17.30 för ledd meditation i Johanneskyrkan. Du behöver inte ha någon tidigare erfarenhet av meditation och du kan komma med och prova på. Mer info: Maria Repo-Rostedt, Jessica Högnabba, Anna Maria Böckerman. Tel. 09-23400 eller 09-23402251.

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbase- rad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour. Användaren behöver inte uppge namn, e- postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas ano- nymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till tors- dag kl.18-20.

Kampens kapell: öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgda- gar 10-18. Mer info www.helsing- forsforssamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE
So 19.2. um 11 Uhr: Gottesdienst (Hans-Christian Daniel)

OLAUS PETRI
Lö 18.2 kl. 18: Helgsmålsbön - Musikandakt. Heli Kantola, orgel. **Sö** 19.2 kl. 11: Högmässa. Viinikka, Punt.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Högmässor sö 19.2: Esbo domkyrka kl. 12.15. Kanckos, Bengts, Malmgren. Kråksången medverkar. Kyrkkaffe i Socken- stugan. Karabacka kapell kl. 10. von Mar- tens, Bengts. Kyrkkaffe. Olars kyrka, svenska sidan, kl. 10.30. Jäntti, Kronlund. Kyrkkaffe.

VECKOMÄSSA: Södris kapell on 22.2 kl. 12. von Martens, Bengts. Kyrkkaffe.

Samlingar för seniorer och dag- lediga kl. 13-15: Köklax kapell ti 21.2, Karabacka kapell to 24.2. **Församlingslunch:** Olars kyrka, svenska sidan, varje ti kl. 12-14. Start 10.1. Pris 5 €. **www.esboforsamlingar.fi**

GRANKULLA
To 16.2 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 19.2 kl. 12 Högmässa: Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 21.2 kl. 9.30-11 Diakonimottag- ning: och brötdelning. **Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårds- grupp:** i Sebastos, Catherine Granlund.

On 22.2 kl. 13.30 Kyrkosyfoöre- ningen: i övre brasrummet. **Kl. 16-18 Närtstående vårdarträff:** i Sebastos.

To 23.2 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Lö 11.3 kl. 10.30-12.30 Kvinno- brunch: i Grankulla kyrka. Gästtalar: Maria Björkgren-Vik- ström. Tema: Att växa och mogna. Anm. senast 28.2 till catherine. granlund@evl.fi, tfn 050-439

3208 eller mayvor.rancken@me- todistkyrkan.fi. Frivillig avgift. Arr. Grankulla svenska församling och Grankulla metodistförsamling. **Retreat 31.3-2.4.2017 på Snoan i Lappvik, Hangö:** Retreatledare Håkan Sandvik. Re- treatens pris är 80 €/ förs. medl. 160 €/andra. Anmälningar till kyrkoherdeäm- betet, tfn (09) 5123 722 eller Arla Nykvist, tfn 040 502 9756.

KYRKSLÄTT
Fr 17.2 kl. 13-16: Effa på Lyan för åk 3-4. Prästgårdsbacken 2.

Sö 19.2 kl. 12: Högmässa i Kyrk- slätts kyrka. Höglund, Joki.

Sö 19.2 kl. 12: Söndagsskola på Hörnan. Barnen deltar en stund i högmässan och fortsätter sedan i Hörnan varifrån de avhämtas vid mässans slut.

Må 20.2 kl. 18.30: Sång och bön i koret i Kyrkslätts kyrka.

Må-to 20-23.2: Sportlovsklubb för åk 1-6 kl. 10-15 på Hörnan. Vi är inne och ute, lekar, pyssel och lunch. Anm. och info: Ela, tel 050 432 9321.

Kyrkoherdeämbetet öppet må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts. svenska.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS
Sö 19.2: Högmässa kl 11 i SvH, Inka-Riina Valtonen, Paula Sirén

Sö 19.2: Konsert Om kärlek - Rakkaudesta i Birkala gamla kyrka kl 16. Lotte Nyberg, trumpet, Heli Seppälä, oboe, Paula Sirén, orgel. Fritt inträde, program 5 € till för- män för Gemensamt Ansvar.

Ti 21.2: Mammor, pappor och barn kl 10-12 i SvG

Ti 21.2: Tisdagsklubben kl 13.30-15.30 SvG

Ons 22.2: Onsdagskaffe kl 13 i SvH, Kyrkobokföringen förr och nu, Gun Toivonen.

Ons 22.2: Familjegruppen Fammis kl 15.30-17.30 i SvG, diakonen Essi är med.

Ons 22.2: Skriba för vuxna kl 18 i SvH. Vi läser Patrik Hagmans bok Söndagsskola för vuxna. Kyrko-

herden Kim har böcker med sig (pris 15 €). Knytkalas.

VANDA
S:T LARS KAPELL
Högmässa: 19.2 kl.10.

Vanda västra diakoniförenings årsmöte: hålls söndag 19.2 i Ba- garstugan efter högmässan ca kl. 11. Kyrkkaffe för alla.

S:T MARTINS KAPELL
Mässa i Taizéanda: 19.2 kl.12

HÅKANSBÖLE KYRKA
Sottungsby - Håkansböle pen- sionärskrets: samlas 23.2 kl.13

BAGARSTUGAN
Sportlovets pysseldag: 20.2 kl. 10-14.

Pysselcafé: för barn i åk 3-6 måndagar kl. 13-16 i klubbtrym- met i Myrbacka, Strömfärv. 13, onsdagar kl. 13-16 i klubbtrym- met i Brännmalmen, Kornv. 10.

OBS! Inget pysselcafé v.8. **Familjecafé:** torsdagar kl. 9.30-12 i klubbtrymmet i Myrbacka.

HELINGSGÅRD Vianda kören: övar 22.2 kl. 12

Konstgrupp med andligt innehåll: 23.2 kl. 16.30 i församlingens ut- rymmen på Vallmov. 5 A, 2.vån.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 19.2: - kl. 10 Högmässa: i Ekenäs kyrka. Westerholm, Burgmann.

- kl. 10 Högmässa: i Tenala kyrka. Wilman, Lindroos.

- kl. 12 Högmässa: i Bromarvs kyrka. Wilman, Burgmann

Info: www.ekenasnejdensfor- samling.fi

INGÅ

Sö 19.2: - kl. 10 Tvåspråkig högmässa: i Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann, laestadianerna med- verkar.

Må 20.2: kl. 18.30 Bibelgruppen i Prästgår- dens. Hellsten.

Ons 22.2: - kl. 14.00 Församlingsträff: i prästgården. Tema: Hattar av alla slag. Taipalus, Sjöblom.

- kl. 16.30 Musikstund för 5-6 -åringar: i församlingshemmets källarvåning. Högström.

To 23.2: - kl. 9.30-12.00 Familjecafé: i församlingshemmets källarvåning. Eklund.

27.2 - 17.3 Inskrivning till försam- lingens dagklubb för barn i åldern 3-5 år för verksamhetsåret 2017-2018: varje klubbdag (måndag, tisdag & onsdag kl 9-12) har ett tema, vi målar, pysslar, sjunger, läser sagor, spelar spel, leker ute, lär oss att leka i grupp och ta hänsyn till varandra. Tel. 050-3839263/Marina Högström eller e-post: marina.hogstrom@evl.fi

KARIS-POJO
Högmässor; Sö 19.2: kl. 10 i S:ta Katarina kyrka, Karis kl. 12 i S:ta Maria kyrka, Pojo.

Kvällsmässa, On 22.2: kl. 19 i koret i S:ta Maria kyrka, Pojo

Mera info: www.karis-pojofor- samling.fi

ESBO STIFT

LOJO
Sö 19.2. kl 13 : Högmässa i Lojo kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi

REGION 2

ÄBOLANDS PROSTERI

VÄSTÄBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:

Sö 19.2 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen. **On** 22.2 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling: **Sö** 19.2 kl. 18: Kvällskyrka med nattvard i församlingshemmet, Granström, Ollila, Granström.

Korpo kapellförsamling: **Sö** 19.2 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling: **Sö** 19.2 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Heikkilä, Heikkilä

Iniö kapellförsamling: **Sö** 19.2 kl. 13: Gudstjänst med nattvard i Aftonro, Vuola.

ÄBO

to. 16.2 kl. 18: Bönegruppen, Aurelia **sö.** 19.2 kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Pär Lidén (pred), Mullo (lit), Lempa. Barnhörna. Kyrkkaffe

må. 20.2 kl. 14: Missionskretsen, Aurelia **ons.** 22.2: - kl. 12: Frukostklubben, Svenska Klubben

- kl. 13: Café Orchidé, Aurelia

- kl. 18: Veckomässa, Aurelia. Öhman

to. 23.2 kl. 18: Bibelsamtal, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
Sexagesima 19.2: Gudstjänst kl.12

Mårten Andersson Carl Micael Dan

JOMALA
http://jomala.evl.ax

Fr 17.02 kl.14.00: Sångandakt i Rön- nergården F Erlandsson

Fr 17.02 kl.18.00: Fredagsmässa S Äng, F Erlandsson, A Karlsson

Sö 19.02 kl.11.00: Högmässa S Äng, F Erlandsson, A Karlsson

MARIEHAMN

Lö 18.02 kl. 10.00: Katolskmässa i S:t Märten.

Sö 19.02 kl. 11.00: Högmässa i S:t Gö- rans, G.S., G.K., Freda kören.

To 23.02 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans, M.W., G.K.

INPRICKAT

JAG BRUKAR GÅ på familjegudstjänsterna. De välkomnar speciellt småbarnfamiljer- na. Barnkören brukar vara med, och pre- dikan är lite enklare och innehåller bilder. Det är väldigt glad och trevlig stämning, och ofta matservering efteråt.

Jag har en tvååring och brukar inte ta med henne på de vanliga gudstjäns- terna - det slutar oftast med att jag får springa efter henne i gångarna. Familje- gudstjänsterna passar oss bättre.

”Det är väldigt glad och trevlig stämning.”

Heidi Klemets, Vörå församling

På "Inprickat" delar församlingsmedlemmar med sig av något församlingsprogram de har prickat in i kalendern.

To 23.02 kl. 12.00: Sopplunch i försam- lingshemmet, pris 7€.

Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 19.2 kl. 19.00: Gudstjänst i Sunds församlingshem. Carolina Lind- ström, Marina Saponova.

http://sund-var doforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 19.2 11.00: Högmässa i Kyrkan, Cay- Håkan Englund, Deseré Granholm.

Må 20.2 13.00: Korsbäck missionssyföre- ning i Byagården.

Må 20.2 19.00: Utfärd till Närpes, till Johan Fagerudds föreställning om Luther. Pris: 10,- plus resa. Anmälan om deltagande till Hanna, tel. 044-4101825, senast fredag 17.2.

Ti 21.2 13.00: Taklax missionssyförening i Bönehuset.

Ti 21.2 19.00: Träffpunkt i Taklax bö- nehus.

On 22.2 13.00: Harrström sjömans- missionssyförening i Andelsbankens klubblokal.

To 23.2 13.00: Molpe missionssyförening i Bykyrkan.

Fr 24.2 18.30: Karasamling i Försam- lingshemmet. Gäst: Leif Österroos.

KRISTINESTAD
Kristinestadssvenskaforsamling.fi

FR 17.2 kl 19: Ekumenisk bönesamling i Saalem i K:stad

LÖ 18.2 kl 18: Församlingafton i K:stads förs.hem, tal Olof Jern, Edny Fors berättar om sin praktiktid ute på mis- sionsfältet i Kenya, Lars Nisula, Nanna Rosengård. Servering

SÖ 19.2 kl 10: Gudstjänst i Sideby, Saarinen, Rosengård. Transport 0400-763325

SÖ 19.2 kl 14: Blandad kör för dig som vill sjunga i olika stilar och över språkgränser startar i K:stads förs.hem med Nanna Rosengård och Jeanette Ribacka-Berg

SÖ 19.2 kl 18: Högmässa i L.fjärds kyrksal, Saarinen, Martikainen, säng- kvartetten

Ti 21.2 kl 18:30: "Luther i enrum" pjas om Martin Luther med Johan Fagerudd i K:stads förs.hem. Inkl kaffe 5 €

K:stads kl 11:15: Pensionärsamling i K:stads förs.hem, Norrback, Hellman, Rosengård

ON 22.2 kl 18: Önskesångstillfälle i Härkmeri bönehus till förmån för Ge- mensamt Ansvar, E Norrback, Marti- kainen

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 17.2 kl. 20: Ungdomskväll i försam- lingshemmet.

Lö 18.2 kl. 10: Skriftskola i församling- shemmet.

Sö 19.2 kl. 14: Högmässa, Englund, Erica Nygård.

BIBELHELG LARSMO

Guds fadershjärta

Larsmo församling ordnar en bibelhelg på temat "Guds fadershjärta" 17–19 februari.

Huvudtalare är Olof Edsinger från Sverige. Olof Edsinger arbetar med ledarutveckling och lärjung-

FOTO: PIXABAY

aträning i Sverige och Norge och har sin bakgrund inom EFS.

Se Larsmo församlings annonsering för närmare information om tider och platser för samlingarna.

PUFFAR KYRKPRESSEN

Vad har ni på gång?

Har ni planerat något speciellt i er församling? En utflyktsdag, en konsert, en föreläsning, en festmessa eller något annat intressant?

Skicka in puffar för era evenemang till redaktionen@kyrkpressen.fi, skriv "puff" som rubrik för e-brevet!

Må 20.2 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.
Må 20.2 kl. 13: Minior i församlingshemmet.
Må 20.2 kl. 15: Junior i församlingshemmet.
Ti 21.2 kl. 13: Missionssyfoeren i församlingshemmet.

KORSHOLM

Lö 19.2:
kl 10 Högmässa: i kyrkan, Lindblom och Westerlund.
Sö 19.2:
kl 18 Allsångsfton med nya psalmer: i församlingshemmet i Gamla Vasa. Westerlund, Germivox, Vokalensemblen och kompbänd. Andakt. Servering.
Ti 21.2:
kl 13 Pensionärssamling: i Helsinghörnan, andakt Lindblom.
On 22.2:
kl 13 Pensionärssamling: i Veikars, andakt Lindblom.
kl 14 Karagruppen: träff i Smedsby församling.
kl 18 Musikandakt (matiné): med musikkolans elever i församlingshemmet. Andakt

KVEVLAX

Lö 18.2 kl. 19: Tonårscafé i ds.
Sö 19.2 kl. 18: Människa kom fram mässa, Emilia Kuni, Jessica Bergström-Solborg, Rodney André.
Ti 21.2 kl. 18: Mammalador tillverkas i konf.rummet.
To 23.2 kl. 9.15: Karakaffe i ds.

MALAX

Sö 19.2 kl. 10: Högmässa i kyrkan.
Må 20.2 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.
On 22.2 kl. 12: Tro i vardagen i KH. Sång, diskussion och kaffe.
Malax församling söker sommararbetare till gravgårdarna. Närmare info på församlingens hemsida www.malax-forsamling.fi.

PETALAX

Fredagssamling: fr 17.2 kl. 13 i församlingshemmet. Björklund, Brunell. Kontakten medverkar. Taxi.
Högmässa: sö 19.2 kl. 11. Björklund, Nygård.
Andakt: to 23.2 Westerhemmet modul B kl.13. Pensionärshemmets samlings-sal kl. 14.
REPLIT
Sö 19.2 kl. 10: Gudstjänst. Kaski, Sten. Skriftskoldag.
On 22.2 kl. 18: Andrum Replot försh.
To 23.2 kl.13: "Vi över 60" pensionärssamling i Replot församlingshem. Medverkande: Emilia Kuni, M-L Örn Serveringsgrupp: Norra Vallgrund.

SOLF

Sö 19.2 kl. 10: Högmässa, Snellman, Wargh. Söndagsskola.
Sö 19.2 kl. 18: Kafekväll i prästgården.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Psalmfton: lö kl 18 Trefaldighetskyrkans kör, Brändö kyrkokör, Heikius, Andersson, Forslund, andakt.
Högmässa: sö kl 13 med väfnorsamlingstema. Forslund, Heikius. Barnprogram. Kyrkkaffe.
Unggudstjänst: ons 22.2 kl 18 Mäkelä, hjälpledare.
Pilgrimsmässa: to 23.2 kl 9 Brunell, Andersson.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm
DRÄGNÄSBÄCKS KYRKA
Söndagsskola för hela familjen: sö kl 10.30 i Gerby församlingshem. Boije, Heikius. Lunch 5€ vuxna, 2.50€ barn.
Högmässa med kaplansinstallation: sö kl 11. Anders Lundström installerar av kontraktsprest Berndt Berg. Nya församlinganställda välsignas av khde Store. Brändö kyrkokör, dir. Andersson. Kyrkkaffe.
SUNDOM KYRKA
Ungmässa: sö kl 18 Lindblom, Mäkelä, Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 16.2 kl 19: Aftonmusik i Achreniussalen med studerande från Yrkesakademien i Jakobstad.
FR 17.2 kl 15.30: Pensionärskör- och musikupplevelse i Essehemmet, Ravall.
-kl 20.2 kl 15.30: Ungdomssamling i Fyren, Josefine Erikson.
Lö 18.2 kl 19: Sammankomst i kyrkan, Staffan Snellman.
Sö 19.2 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Sundelin. Textläsare Kerstin Forsblom, dörrvärdar Ytteresse nedre.

-kl 14, 15 och 19: Sammankomst i Pun-sar bönehus.
-kl 18: Kvällsmöte för alla åldrar i församlingshemmet, Kurt Hellstrand. Program för barnen.
Må 20.2 kl 14: Syfoeren i Essehemmet, Cederberg.
On 22.2 kl 19: Afton med nya psalmer i församlingshemmet, Ravall, Cederberg, församlingkören.

JAKOBSTAD

FR 17.2 19.00: Ung gudstjänst i Församlingssentrum, Turpeinen, Wikblad, Lavi Öst.
Sö 19.2 kl. 11.00: Söndagsskolans dag på Pörkenäs lägergård, Åstrand, Enkvist, Haglund-Wikström.
Sö 19.2 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Östman, Jacob Gos-pel, dir. Mikael Svarvar.
Sö 19.2 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Martti Vähäkangas.
Sö 19.2 kl. 17.00: Fokus i Församlingssentrum. Lovsång och förbön, Ralf Salo.
Sö 19.2 kl. 19.00: Lions välgörenhets-konsert i Pedersöre kyrka, körer, or-kestrar, övriga solister, andakt Åstrand.
Ti 21.2 kl. 11.00: Kyrkan öppen för bön och samtal.
Ti 21.2 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station 1, Max-Olav Lassila.
To 23.2 kl. 12.00: Öppet Hus för dag-lediga i Församlingssentrum. Inleds med lunch. Pris: 9 €. Programstund kl. 13. Tema: "Fasta", Jan-Erik Nyman.
To 23.2 kl. 19.00: Stickcafé i Bonäs prästgård.

KRONOBY

Lö 18.2 kl 19.00 SLEF: Möte i Hopsala byagård, Marko Sjöblom.
Sö 19.2 10.00 Gudstjänst: Ventin, Mitti-millan kören, dir. Tobias Elfving.
kl.13.00 Läsmöte i Herberts hus, Slotte-Bäck-Storä läslag: värdar Jens-Gustav Biskop, Kerstin & Jan-Erik Corin.
kl.15.00 Läsmöte Söderpårs läslag: hos Ann-Sofi och Anders Wikar
kl 18.00 Bibelsits: med Bengt Forsblom i Söderby bönehus.
Må 20.2 kl 9.00 Seniorcafé: Annika Lahti-Kangas. God hälsa.
Ti 21.2 kl 18.30 Kinkerit: Fh, lilla salen.

LARSMO

17-19.2 Bibelhelg: med Olof Edsinger från Stortveta, Sverige. Helgens tema: "Guds fadershjärta". Programmet:
Fre 17.2 kl. 20 Ungdomssamling i Xodus: "Vad kan vi veta om Gud?", Edsinger
Lö 18.2 i församlingshemmet:
- kl. 13 Inledning: Kl. 13.15 "Guds fadershjärta". Kl. 14.15. "En helig Gud", Edsinger, sång och musik Genevive Hagman, Zeb Björklund. Kl.15.15 Kaffe. Kl. 16 "Gud som krigare och domare". Frågestund. Kl. 17.30 Middag. Kl. 18.30-19 Singin. Kl. 19 "Mottagare av Faderns arv", Edsinger, vittnesbörd Dana Fagerholm, sång Johanna Lill-Thylin, förbön. Kvällste. Barnens bibelhelg pågår samtidigt i förs.hemmet och prästgården. Ta med utekläder åt barnen!
Sö 19.2 kl. 10 Högmässa: Edsinger, Lassila, Enkvist, ungdomskören. Söndagsskola i förs.hemmet. Kl. 11.30 Kyrklunch. Kl. 12.30-14. "Att leva till Guds ära". Meddela om ev. specialdieter i förväg till pastorskansliet 040 868 6950. Matkostnader: 15 € hela paketet. Familjpris 30 €. Betalas kontant eller med bankkort.
To 23.2 kl. 11-13 Sopplunch: i Holm bönehus.

NEDERVETIL

Bibelstudium: lö 18.2 kl. 16.00 i fh, Boris Salo.
Barnmöte: lö 18.2 kl. 16.00 i fh, "Pricken", Per Richard Levälähti.
K-möte och 4 G: lö 18.2 kl. 18.30 i fh, Boris Salo, Kungens Ungar och Kyrkokö-ren. Samtidigt barnmöte med Pricken.
Frukost: sö 19.2 kl. 9.00 - 10.00 i fh.
Högmässa: sö 19.2 kl. 10.00 i kyrkan, Store, Smedjebacka, Boris Salo och blåsorkestern.
Bibelstudium: sö 19.2 kl. 12.00 i fh, Boris Salo.
Läsmöte: on 22.2 kl. 19.00, Tast läslag hos Gunilla och Christer Forsström.
Andakt: to 23.2 kl. 14.15 i Terjärv Vård-center, Store.
Varor och lotterivinster: till fastlagstisdagen 28.2 mottages med tacksamhet.
Ungdomar som är intresserade av utearbete: i sommar kan meddela sitt intresse till kansliet
tel: 06 864 8018 eller via e-post: ne-dervetil.forsamling@evl.fi senast 15.3.

NYKARLEBY CENTRUM

Fr kl 13.30 Besökstjänst: Hagalund
Lö kl 19 Möte: Kovjoki bönehus, Roger Petterson, Gösta Sundelin
Sö kl 10 Gudstjänst: Edman, pred.

Helena Smeds, Ringwall, Karl-Erik Wikström sång
-kl 15 Babykyrka: Socklot bönehus, Edman
-kl 18 Möte: fh. Jordan runt på 60 minuter, Johan Candelin
Må kl 9 Bön: fh, varje vecka
-kl 18 Kenyamissionen: fh, Samuel Erikson
Ti kl 13 FMS-mission: fh
On: Ingen föräldra-barngrupp
To kl 14 Läsmöte: Kovjoki bönehus, värdar Rakel o Rune Sjöholm
-kl 19.30 Läsmöte: Forsby byagård, värdar Berit o Håkan Blomqvist, Ann-Mari o Hans Blomqvist
MUNSALA
Fr kl 11 Fredagslunch: fh
Sö kl 12 Högmässa: Sundstén, Ringwall. Efteråt kyrkvårdarnas planering i fh.
Ti kl 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Jan-Erik Sandström
On: Pastorskansliet stängt
JEPPO
Sö kl 10 Högmässa: Östman, Hellman
Ti kl 18 Bibelsits: fh, välkomna
On: Pastorskansliet stängt
To kl 13 Missionssymöte: bönehuset, gäst Christer Fors
-kl 18 Life-kväll: kyrkan

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi
Fr 17.2:
- kl. 14 Andakt i Pedersheim, Esse församling
- kl. 20 Ungdomskväll i Kyrkhemmet i Bennäs
Lö 18.2:
- kl. 19 Sammankomst i Kyrkhemmet i Bennäs, Kristian Gäddnäs
Sö 19.2:
- kl. 10 Gudstjänst i kyrkan, Häggblom, Sandstedt-Granvik, textläsare Kerstin Grev, dörrvärdar Lepplax
- kl. 11.30 Årsmöte Pedersöre Kyrkans Ungdom krets rf i Kyrkostrands församlingshem
- kl. 15 Sammankomst i Flyngängens bönehus, Staffan Snellman, tolkning
- kl. 18 Byagudstjänst i Lööv bönehus, söndagsskolbarnen medverkar, Häggblom, Sandstedt-Granvik
- kl. 19 Lions välgörenhetskonsert i kyrkan
Må 20.2:
- kl. 13 Symöte i Forsby bykyrka
- kl. 13.30 Andakt i Flyngårdets pensionärshem, Eklund
Ti 21.2:
- kl. 13 Symöte i Lööv hos Hjördis
- kl. 13.30 Symöte i Hedbo seniorbende
- kl. 13.30 Karby-Sundby symöte hos Britta Holmström, Gun-Maj Näse
To 23.2:
- kl. 17.30 Andakt i Pedersheim, Källby fridsförening
- kl. 18.30 Bönegrupp i Kyrkhemmet i Bennäs

PURMO

FR 17.2 kl. 20: Öppet hus i Lyjo.
LÖ 18.2 kl. 10-13: Skriftskola i Kyrkhemmet.
- kl. 19: Sång i Guds värld. Psalmfton för Gemensamt Ansvar i kyrkan. Mikael Svarvar, m.fl.
SÖ 19.2 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, pred. P-O Hjulfors, Portin, Johansson.
Ti 21.2 kl. 13.30: Kenyamissionsgrupp hos Ines Hagman.
Ti 21.2 kl. 18: Drängstugans personalmöte i prästgården.
On 22.2 kl. 19: Mariamoment i prästgården.

TERJÄRV

To 16.2 kl 19: Läsmöte med Näse läslag i förs.h. Värdar: Gun-Lis och Hans-Erik Löfnäs. Niklas Wallis och kantorn medv.
FR 17.2 kl 19: Ungdomssamling i förs.h.
SÖ 19.2:
- kl 18 Kvällsgudstjänst, Anders Store, Leni Granholm.
- kl 19 SLEF:s avd.Terjärv årsmöte i Kortjärvi bönehus, Samuel Erikson medv.
Ti 21.2 kl 13: Pensionärsträff i förs.h.
On 22.2 kl 14: Finsk bibel- och samtalsgrupp i Högnabba byahem, Marketta Vidjeskog medv.
To 23.2 kl 18.30: Sångkväll i förs.h. Vi sjunger ur det nya psalmbokstillägget, khden, kantorn och barnkören medv. Servering.

INSAMLINGEN GEMENSAMT ansvar är i full gång över hela stan. Anställda och unga från Matteus församling samlade in pengar i köpcentret i Östra centrum. FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Ansvaret är gemensamt

HJÄLPER. Ingen människa är en handelsvara. Du kan hitta ditt sätt att delta i insamlingen för att förhindra människohandel.

Gemensamt Ansvar 2017 jobbar mot människohandeln, som för tillfället räknas som ett av de största hoten mot mänskliga rättigheter. Tyvärr sker människohandel rakt framför näsan på oss utan att vi märker det. Genom den här insamlingen kan vi stöda människor som blivit utsatta, och komma ihåg att det handlar om människor med oförminskat människovärde, precis som du och jag, säger **Henrika Hyttinen**, diakoniarbetare i Matteus församling.

I Finland används de insamlade pengarna bland annat för att utveckla stödpersonverksamheten och det uppsökande arbetet för att nå ut till sårbara människor som fallit utanför officiella stödssystem. Pengarna används också för att erbjuda krishjälp i form av inkvartering, mat och kläder, samt sänka tröskeln till juridisk hjälp och rådgivning.

Den internationella hjälpen förmedlar Kyrkans utlandshjälp. Fokus ligger på unga i konfliktområden; genom att stöda dem och deras utbildning kan man förhindra att de faller offer för människohandel. I Jordanien går de insamlade medlen till utbildning och psykosocialt stöd för unga syriska flyktingar.

Att ständigt leva i väntan på att få komma till ett fritt land, under otrygga omständigheter, är något vi västerlänningar inte ens kan föreställa oss, säger Hyttinen. Gemensamt Ansvar påminner oss om orättvisor i världen, lokalt och internationellt, och synliggör vilken ojämn värld vi ännu lever i.

Många sätt att hjälpa

Om du vill hjälpa med insamlingen kan du kontakta din församling och se om de har skrarmelturer eller andra evenemang kring insamlingen.

Även om vi inte har möjlighet att delta i insamlingen kan vi ändå påverka och förhindra orättvisorna i vår omgivning. Hyttinen tycker att ett bra ställe att börja är att fråga mer öppet hur människor i vår omgivning mår och inte vara rädda för att ingripa om vi märker att någonting på arbetsplatsen, i kompisretsen eller i grannskapet är på tok.

Det är bättre att fråga och försöka hjälpa än att vända ryggen till i situationer där vi kunde ha gjort någonting.

EMELIE MELIN

Du kan stöda Gemensamt Ansvar-insamlingen med en valfri summa när som helst under året.

Nordea: FI16 2089 1800 0067 75
Pohjola: FI14 5000 0120 2362 28
Aktia: FI82 4055 0010 4148 41

12⁹⁰

Hjältar som du

Monica Vikström-Jokela
Illustrationer: Lena Frölander-Ulf

”

Vad är din superkraft?

David som möter en jätte, Rut som inte vill flytta, Jakob som inte kan räkna och Jona som vågar säga nej. Det här är en bok om tio hjältar som hittar sin egen superkraft när de behöver den som mest. Vilken superkraft den sista hjälten har – det vet bara du.

Boken kan läsas som sådan eller användas som diskussionsunderlag i olika barngrupper.

hft. 45 sidor

Fontana Media

www.fontanamedia.fi

tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Mörkret

JAG HAR en lapp i min plånbok. Ett fullt utrivet blad ur ett häfte, skruttat mellan bankkoder och kundkort som jag återvänder till dagar då mörkret tar över världen, tar över mig. Ursprungligen var lappen slarviga anteckningar från en kurs i trauma-

terapi men jag behövde återvända till orden så ofta att det var smartare att dra bladet ur häftet än att släpa runt häftet i mitt liv. Kursen hölls av två erfarna äldre israeler som hade jobbat med söndriga soldater från Mellanösterns alla krig men de hade också tröstat vid 9/11 i New York och plockat ihop förtvivlan i Thailands tsunami. De hade alltså sett det mesta och när de knöt ihop de två dagarna gjorde de det med följande ord:

”Människorna lever med tron att världen är logisk, förutsägbar och rättvis och att goda saker händer goda människor. Men farliga saker händer alla, när som helst och var som helst.”

Jag viker upp lappen och slätar ut den på mitt ben och läser raderna som ett mantra. Om och om igen. Tills min plats på jorden, i historien, i hela existensen åter blir tydlig. Tills världsdöringen återvänder läser jag och så viker jag in den igen, mellan Plussa och Lindex.

Jag har verkligen funderat på varifrån jag har fått idén om att världen är rättvis och förutsägbar och att schysta typer får schysst bemötande men jag vet att den utgångspunkten gjort att jag inte har hunnit ducka de gånger livet golvat mig. Efteråt har jag ältat mina urusla reflexer och löjliga vilja att tro att kärleken övervinner allt. Den övervinner mycket men absolut inte allt. Förlåtelsen funkar med normalt funtat folk men det finns mörka människor. Mörka typer som är emotionella vampyrer. Svarta individer som står ovanför moralen och som silar sanningen mellan huggtänderna.

Ibland spräcker man bara ett ögonbryn och snorar näsblod mot skjortärmen men det är verkligen svårt att stiga upp i ringen om man är med om våld och övergrepp. Är man fysiskt nära en katastrof smäller den extra hårt. Är man personligt attackerad, som vid mobbning och våldtäkter, är traumat tyngre än vid bilolyckor och cancer. Värst av allt är när någon som står dig nära vill dig illa, gör dig illa. Gör något hemskt mot dina barn. Gjorde något hemskt mot dig när du var barn. Då går något riktigt viktigt sönder i människan.

Men när de söndriga människorna väl stiger över våra slitna trösklar måste vi behärska reflexen att snabbt föreslå en förklaring och ett förlåt. Vi är förpliktade att ordlöst bära deras smärta men i stället kanske byta ut förbönen om ondskan i världen mot en bön om ondskan next door, som narcissism, familjevåld, skilsmässokonflikter och pedofili. Vi ska också förbereda världen på att livet inte är rättvist men att ingen någonsin förtjänar kränkning. Vi ska erbjuda världen ett erkännande av mörkret men vi ska framförallt bjuda på ett högljutt orubbligt motstånd mot alla former av förtryck. Vi ska tända ljus.

Maria Sundblom Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

”Vi ska framförallt bjuda på ett högljutt orubbligt motstånd mot alla former av förtryck.”

FÖRSAMLINGSRÅDET UPPGIFT

Församlingsrådet – hellre samarbetsorgan än vakthund

Det har nu gått två år sedan ett nytt församlingsråd påbörjade sitt arbete inom Vanda svenska församling. När vi har kommit halvvägs på denna valperiod är det säkert på sin plats med en liten tillbakablick.

Inför valet förde grupperingen Kyrkan Mitt i Byn (KMB) fram sina tankar om hur verksamheten inom Vanda svenska församling skall utvecklas. Kärnan i vårt budskap var att vi tillsammans med kyrkoherden ville fortsätta med att utveckla verksamheten och verksamhetsförutsättningarna för såväl personalen som församlingsmedlemmarna. KMB anser att församlingen utvecklas och mår bra endast om församlingsrådet fördomsfritt samarbetar med kyrkoherden och ger kyrkoherden det stöd han behöver för att leda sitt arbetslag och sin församling. Kyrkan mitt i byn har inte ansett att församlingsrådets roll skall vara den av en vakthund, som skäller på kyrkoherden eller de anställda när något gått fel. KMB ser hellre att rådet fungerar som ett bollplank och ett stöd för kyrkoherden. Endast genom konstruktivt samarbete och ömsesidigt förtroende lyckas församlingen med att gå framåt i en positiv anda.

KMB har även ansett att det är viktigt att församlingen sätter resurser på att utveckla och stärka arbetslaget. Detta arbete påbörjades redan under föregående valperiod och vi kunde se att arbetsmiljön inom Vanda svenska saktat men säkert förbättrades. I en arbetsplatsundersökning som gjordes under föregående valperiod hade Vanda svenska församling utvecklats, så att vi kunde stoltsera med att vara den bästa arbetsgemenskapen inom Vanda kyrkliga samfällighet. Kyrkoherden har fortsatt med att utveckla arbetsrutinerna, arbetslaget och arbetsmiljön under de senaste två åren. Den senaste arbetsplatsundersökningen visar att förtroendet för förmanen, dvs kyrkoherden, är på högsta nivå inom Van-

”Min förhoppning är att församlingsrådet återgår till att vara ett konstruktivt samarbetsorgan.”

da svenska församling. Kommunikationen inom arbetslaget är gott och samarbetet fungerar väl. Vi skall alla vara väldigt glada över att vi har en så fin arbetsgemenskap inom Vanda svenska församling. Vi är fortfarande överlägsna den bästa arbetsgemenskapen inom Vanda kyrkliga samfällighet, som består av sju församlingar och sammanlagt nio enheter.

Det har säkert inte undgått någon att församlingsrådet och dess verksamhet har varit föremål för ett antal artiklar i såväl Hufvudstadsbladet, Kyrkopressen som i radio och på rundradions internetsidor. Min förhoppning är att hela församlingsrådet kunde omfamna de tankar som KMB har gällande församlingsrådets roll inom församlingen. Efter biskopsvisitationen hösten 2016 kunde vi läsa att det finns en viss förhoppning om att församlingsrådet, med stöd från domkapitlet, kan påbörja utvecklandet av sin egna verksamhet. Min förhoppning är att församlingsrådet återgår till att vara ett konstruktivt samarbetsorgan, där församlingsrådets medlemmar i positiv anda stöder kyrkoherden och hans arbetslag, samt kommer med konstruktiva idéer om hur verksamheten kan utvecklas. Församlingen behöver inte en vakthund, utan ett församlingsråd som tillsammans med kyrkoherden drar upp stora riktlinjer för församlingens verksamhet med respekt för såväl kyrkoherden, personalen som kollegorna i församlingsrådet.

JAN-ERIK EKLÖF

Medlem i Vanda svenska församlingsråd

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

USA INRESEFÖRBUD

Pingstledare nekas resa

Den svenska pingstföreståndaren **Daniel Alm** stoppas från att besöka USA och amerikanska pingströrelsen Assemblies of God i nästa vecka. Enligt tidningen Dagen är orsaken ett besök som

Alm gjorde i Iran senaste vår.

Det här är andra gången som Alm försökt få, och nekats visum till USA på kort tid.

Allt som en följd av de nya inresereglerna sedan president **Donald Trump** tillträdde.

– Jag besökte Iran i maj

under fyra dagar. Egentligen var jag i Armenien, där vi har missionsarbete, men reste också in i Iran som turist, säger Daniel Alm.

Syftet med den planerade resan till USA har varit att odla relationer med Assemblies of God i Springfield, Missouri.

KRITIK PSALMBOKSTILLÄGG

Psalmbokstillägget – för vem utgivet?

För över tjugo år sedan utbrast en frustrerad präst: "Först var det lovsång och gospelmusik, sen var det Taizesångerna, sedan kom Tomasmässan och nu ska tydligen Alfakurserna frälsa folket." Sedan 1970-talet har en ström av mer eller mindre självutnämnda profeter tillåtits kapitalisera på skattemedel med den ena frälsande metoden efter den andra. Förlag och återförsäljare har inkasserat i de lukrativa kölvattnen. Inget kyrkligt undermedel har dock reklamförts med en så enorm kampanj som det nya psalmbokstillägget. Att propagandan gått hem bekräftar euforiska lekman-kommentarer: "Nu har vi äntligen fått en ny psalmbok!"

Urvalskommittén för psalmbokstillägget arbetade i sex års tid helt bakom lyckta dörrar; varken allmänheten eller den yrkeskår som främst förväntas utnyttja tillägget i sitt arbete – kantorerna – fick insyn i vad man tänkte pränga ut till skattebetalarna. Genialiskt nog har

"Urvalskommittén för psalmbokstillägget arbetade i sex års tid helt bakom lyckta dörrar."

både kantorerna och körsångarna nu knutits till projektet: utan möjlighet att pröva materialets lämplighet för körsångarna raggades stiftets kantorerna att med sina musikgrupper i all hast ta fram radioinspelningar av hela tillägget. Initierade bedömare menar att många av de nya "psalmer" är mycket krävande till och med för vana körsångare och givetvis ännu olämpligare som allsång. En kvalitetsgranskning av innehållet kräver en mäsas för sig, men begrunda följande:

Några kantorer utförde nyligen en statistisk studie över materialet i tillägget. Gruppen omfattade yrkeserfarenhet sedan 1980-talet, bred erfarenhet av musik-

verksamhet för alla åldrar och specialkompetens inom många musikstilar. Olika regionala och religiösa bakgrunder var representerade. Gruppen fann, att endast 52 av tilläggets 147 "psalmer" i viss mån använts i något verksamhetssegment i stiftet. Två tredjedelar av psalmbokstillägget baserar sig alltså enbart på urvalskommitténs personliga preferenser. Av dessa 95 helt oöversatta "psalmer" är 29 stycken författade eller komponerade av personer som själva suttit i urvalskommittén. Plockar man bort den handfulla texten som är översättningar, stannar saldot fortfarande på över 25 procent av det helt obekanta materialet och nästan 15 procent av hela psalmbokstillägget. En jämförelse med psalmboken 1986 är belysande:

I motsats till hemlighetsmakeriet kring PT 2016 föregicks Psb 1986 av flera års prövning i offentligt bruk. Först efter grundlig feed-

back från församlingarna fastslogs den slutliga psalmbokens innehåll. Psb 1986 kom att innehålla 385 gamla och 200 nya psalmer. Av de nya psalmerna i Psb 1986 var 90 procent gediget insjungna när de antogs (betydligt mer så än majoriteten av de 52 i någon mån bekanta "psalmer" i PT 2016). Alster författade och komponerade av psalmbokskommitténs medlemmar står för cirka 7,5 procent av de 585 psalmerna i Psb 1986. Räkna man bort översättningar, stannar kommittémedlemmarnas insats på 1,7 procent av hela psalmboken. I PT 2016 är urvalskommitténs egna alster, hur man än räknar, minst tiofaldigt representerade jämfört med den riktiga psalmboken. Den uppenbara frågan inställer sig: för vems behov har psalmbokstillägget kommit till?

MARKUS MALMGREN
Esbo

VÄRLDSPOLITIK KONSEKVENNS

Vilken källa har vi?

Vi styrs alla av något eller någon utanför eller i oss själva. Vi hämtar energi och inspiration från källor vi inte rent fysiskt kan se och inte heller kontrollera. Men vi får och kan själva välja vår kraft antingen ur den osynligt goda eller ur den onda källan, åberopande insikten vi har fått om den källa som vi tror bäst tjänar våra syften.

Väljer vi den goda källan, vars flöde är en mix av medkänsla, vänlighet, ödmjukhet, mildhet, tålmod, överseende, förlåtelse, kärleksfullhet, fridsamhet och tacksamhet, så har vi alla förutsättningar att bära frukt som föder välfärd, både för oss såväl som vår omgivning.

Väljer vi däremot den onda källan, vars flöde är en mix av likgiltighet, ovänlighet, stolthet, karskhet, otålighet, bitterhet, oförsonlighet, kärlekslöshet, stridbarhet och otacksamhet, så har vi alla förutsättningar att bära frukt som föder ofärd, både för oss såväl-

"Det finns alltså anledning att fråga sig: Vilken källa har du och jag, inklusive mänsklighetens högt uppsatta ledare valt att ösa ur just nu?"

som vår omgivning.

Det finns alltså anledning att fråga sig: Vilken källa har du och jag, inklusive mänsklighetens högt uppsatta ledare valt att ösa ur just nu? Vilka konsekvenser har våra och deras personliga val för vår morgondag och världens framtid? Är vårt träds frukt sådan som vi vill att mänsklighetens livsträd i fortsättningen ska bära?

Visst finns det skäl att idag syna oss själva och Vita Husets i sömnarna!

HÅKAN STRENG
Jakobstad

ARBETSGRUPPEN SVARAR

Psalmbokstillägget – för er utgivet!

En psalm definieras som en helhet godkänd av kyrkomötet bestående av text, melodi och innehåll (budskap). Kyrkomötet, som vår kyrkas högsta beslutande organ, är också den instans som tar initiativ till, ger riktlinjer för, följer med och tillslut godkänner de böcker som kyrkan använder, däribland också psalmboken med eventuella tillägg.

Det är nu trettio år sedan psalmboken kom ut. Kyrkomötet ansåg att det behövdes ett större urval av psalmer för församlingarna. I korthet beskrivet önskades en språklig, innehållslig och stilistisk breddning. Detta kan åstadkommas på två sätt: antingen genom en revision där hela psalmboken omarbetas och förnyas, eller med ett tillägg. Då kompletteras det material som redan är i bruk. Vid en revision bör förslag göras upp som sedan prövas i församlingar och andra instans-

"Det sångurval som finns i psalmbokstilläggen är alltså gjort enligt kyrkomötets riktlinjer för landets församlingar: för alla er. De är inte valda enligt någon enskild arbetsgruppsmedlems personliga eller godtyckliga smak, utan är ett resultat av tre års intensivt och brett grupparbete."

ser. Kommentarer samlas in innan beslut och antagande görs. För ett tillägg behövs inte denna tyngre process. För tillägget är det alltså inte fråga om hemlighetsmakeri, utan om en annorlunda beslutsgång än vad som var fallet år 1986 vid senaste psalmboksrevision.

Kyrkostyrelsen tillsatte på kyrkomötets uppdrag en arbetsgrupp för det finska tillägget och en för det svenska. Tio personer invaldes i båda grupperna, ordförande och sekreterare. Grupperna hade en så bred representation

som möjligt fackmässigt, åldersmässigt, geografiskt och de var könskvoterade.

Grupperna gjorde först kartläggningar av tematiska behov för tilläggen, ordnade med skrivarkonferens och bad om förslag till böckerna. Hundratals bidrag och förslag lämnades in, också på svenska. Grupperna gjorde beställningar på nya psalmer, framför allt på texter enligt de behov som listats.

Tillägget skulle innehålla både sådant material som redan användes i församlingarna och sådant som var nytt. Det skulle häm-

tas material från internationella källor, och från de egna finlandssvenska leden. För att få reda på vad som används och vad som behövdes hade arbetsgruppen en referensgrupp bestående av personer från olika yrkesgrupper och regioner ute i stiftet som fick materialet och som sände in kommentarer.

Dessa togs ad notam både angående vilket material som redan är i bruk och angående behoven samt angående det slutliga innehållet på 150 psalmer som lämnades in till kyrkomötet för beslut. Av psalmbokstilläggets psalmer är 14 stycken författade eller/och komponerade, och därtill 5 stycken översatta, av personer som suttit i arbetsgruppen.

Det sångurval som finns i psalmbokstilläggen är alltså gjort enligt kyrkomötets riktlinjer för landets församlingar: för alla er. De är inte valda enligt någon enskild arbetsgruppsmed-

lems personliga eller godtyckliga smak, utan är ett resultat av tre års intensivt och brett grupparbete. Alla kan inte tycka om alla nya psalmer, men kanske finns det något för flera.

Angående det svenskspråkiga inspelningsarbetet, har Borgå stifts regioner fått lika stora delar på sin lott och resultatet blir en slags bild av kyrkosångsarbetet under läsåret 2016-2017. Det är inte en självklarhet att ett sådant arbete överhuvudtaget får göras. Inspelningarna är ett samarbete mellan kyrkan och Yle.

Båda instanser har rätt att uttrycka sin åsikt i fråga om hurdana inspelningarna skall vara. Trots att arbetsgruppen sjöng igenom alla nya psalmer och kontrollerade att de lämpar sig för allsång, är inspelningarna gjorda med körer – och i många fall med arrangemang som inte är tänkta för församlingsång.

Melodierna och texten är

dock tydlig så att man kan lära sig psalmerna och ha glädje av dem genom att lyssna på inspelningarna.

DEN SVENSKSPRÅKIGA
ARBETSGRUPPEN:

DAG-ULRIK ALMQVIST,
Helsingfors

ANNA BRUMMER, Helsingfors

ANNA-MARIA BÖCKERMAN,
Helsingfors (sekr.)

KARIN ERLANDSSON,
Mariehamn

ANDERS FORSMAN,
Helsingfors (sekr.)

KARL-JOHAN HANSSON, Va-

sa

JAN HELLBERG, Karis

RAINER HOLMGÅRD,
Korsholm (ordf.)

HELENE LILJESTRÖM, Sibbo

MIKAEL SVARVAR, Larsmo

STORT & LITET

"Enligt tradition skrivs satan, djävulen och fan med liten begynnelsebokstav."

Svensk presstjänst språkvårdare Minna Levälähti värdar journalisters religiösa språkbruk i senaste mejlutsicket.

FRIVILLIGA FRAMTID

Framtidens diskuterades

Håller byråkratin inom kyrka och samhälle på att strypa talkoandan och talkomöjligheterna inom församlingar? Det var en av de frågor som diskuterades då KU-kretsen i Kronoby arrangerade ett

diskussionstillfälle med biskop Erik Vikström tidigare i februari. Österbotens Tidning rapporterade från tillfället.

– Det finns plötsligt hinder som gör det nästan omöjligt att ordna talko i någon form, konstaterade en av de närvarande.

Vikström hade förstäelse för missnöjet.

– Jag vet församlingar där det finns två kök. Ett där bara personer med hygienpass får vistas och ett annat där församlingsborna själva kan koka kaffe. Det fungerar förstas om man råkar ha två kök, men för en liten

församling är det förstas gålet, sade Vikström.

Biskopen tror ändå inte lekmännens och talkokrafternas tid i församlingarna är förbi. Tvärtom.

Helt klart är att vi går mot en framtid där församlingarna har färre anställda. Vi har blivit bekväma med att det alltid finns

en ungdomsledare eller en diakonissa som sköter om problemen, men i framtiden kommer det att falla ett större ansvar på lekmännen. Och det ser jag inte som enbart negativt, tvärtom tror jag att vi kommer lite närmare ursprungstanken om vad det är att vara kyrka.

PRICKA IN din födelsedag och kolla om din födelsedag sammanfaller med en fest, föreslår Milena Parland.

Fira mer, förstå bättre

Purim är gyllene och julen är röd. Utställningen "Fira tillsammans" lär barn och vuxna bemöta olika traditioners högtider med nyfikenhet.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

Bakom en ljus slöja står ett bord dukat med målade ägg, vitlök, gräs och ett äpple. Bordet visar hur man firar *nouruz*, en urgammal persisk fest som firas vid vårdagjämningen och som är bekant för folk som bor i de områden där det persiska imperiet en gång bredde ut sig, från Turkiet till Kina. Nouruz är en av de fester som utställningen *Fira tillsammans* i Annegården i Helsingfors berättar om.

Varför är det viktigt att barn får lära sig om olika religioners fester?

– För att det är viktigt att göra barn synliga. För de barn som firar jul är det ju enkelt, ju-

len syns både i skolan, hemma och i samhället. Men barn som till exempel firar *chanukka*, en judisk ljusfest som firas på vintern, märker bara av den hemma. I skolan firar man jul, och att fira Jesusbarnet känns kanske problematiskt om man är jude. För barn är det jobbigt att handskas med de här frågorna, för vuxna är det lättare. Vi vuxna förstår att den som är kristen har en berättelse, och någon annan har en annan. Barn fångas av känslorna kring en fest, säger **Milena Parland** vid Ad Astra Helsingfors, en förening som arbetar för att barn från olika kulturer ska få dela med sig av sina traditioner genom fester och berättelser.

– Vi tänker att det är lättare att förklara att barn i en skola har olika religioner om vi gör det genom att lyfta fram deras fester. Då vänjer barnen sig vid mångfalden och alla barn får känna att de syns.

"Många förstår inte att sekulära traditioner i Finland betyder sekulära kristna traditioner."

Milena Parland

I ett av utställningsrummen finns en kalender som löper längs väggarna och där man kan pricka in sig egen födelsedag. Men kalendern har också prickat in många fester. Hur valde ni dem?

– Där finns alla fester som finns i Ad Astras och Fokus digitala festkalender för skolor. Festkalendern är ett försök att visa hur många fester som firas av barnen i huvudstadsregionen idag. Samtidigt är det viktigt att minnas att festerna ingår i en festcykel som pågår i ett helt år, och att alla religioner och traditioner har sin egen cykel. Då är det bäst att börja med sin egen och lära sig att förstå den, från fest till fest, då är man också beredd att förstå nya, främmande fester. Om barnen inte känner till sin egen tradition först blir de lätt vimsiga.

– Här har vi tänkt att barnen får titta på festborden och stanna för ett som intresserar dem, och så får de höra mer om just den festen, till exempel i form av en saga. Vi har en festsagobok i sagohörnan att läsa ur. När det gäller de judiska purim-festen berättar vi om den modiga drottning Ester, vars berättelse finns i Esters bok i Gamla testamentet.

DET KRISTNA festbordet presenterar julen. FOTO: ANDREJ SCHERBAKOV

Ad Astra har firat festår i nittion skolor i huvudstadsregionen, men nu ordnar ni dessutom en utställning och skolorna får komma hit. Varför?

– För synlighetens skull vill vi gärna utveckla vår verksamhet i den här riktningen, i synnerhet nu när det finns en ganska stor skräck för allt som är främmande. Snart kommer en väldigt stor del av skolbarnen i Helsingfors att ha utländsk bakgrund, så vi måste alla börja tänka om. Det är värdefullt att ha traditioner i en skola, men man måste vara tydlig: det här är en kristen tradition, och då gör vi så här. Försöker man skapa något allmänt mångkulturellt som ska passa alla

– då blir det otydligt. Vi ska också komma ihåg att sekulära traditioner i Finland betyder sekulära kristna traditioner, och att det är en annan sak än till exempel sekulära muslimska traditioner.

– Det är bra när barnen får en förmåga att läsa symboler och inse att en fest är fulla av betydelser, till exempel att en fest ofta har en färg: purim är gyllene och julen är röd.

Vad har du lärt dig när du planerat den här utställningen?

– Jag har lärt mig att fester verkligen är viktiga för människor. Vi bad människor komma och duka festbord åt oss på utställningen

och det var en uppgift som de tog på allvar. Som Nashmin som blev uppjagad över att duka ett *nouruz*-bord vid ledigtid på året. Jag har också insett att det kan kännas svårt och nostalgiskt att fira en fest i annan kultursfär, långt borta från sitt hemland.

Vilken fest är viktigast för dig, i din egen tradition?

– Jag är ortodox och jag tycker mest om påsken. För att det är vår och för att påsken är en så ljus och hopp- ingivande fest. Man kan dö – och man kan uppstå. Påsken är också något vi firar tillsammans.

– Vi går till kyrkan på natten, och det är den fest då alla kommer, alla de som man aldrig annars ser i kyrkan. Plötsligt dyker syrianska familjer med massvis med mat upp! Det blir ett stort knyt-kalas. Man kommer klockan elva, halv tolv börjar gudstjänsten. Den håller på till tre-fyra och sen är det fest-måltid. Vi går hem klockan sju på morgonen.

Utställningen *Fira tillsammans* är planerad av Ad Astra och konstnären Alexander Reichstein. Den går att se på Annegården i Helsingfors fram till den 7 maj 2017.